

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

**Čuvajte
Jugoslaviju!**

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 5 jula 1935

God. VI — Broj 28

Zato Vam dolazimo

Povodom učešća jugoslovenskog Sokolstva na VIII sletu braće bugarskih Junaka u Sofiji

Jugoslovensko Sokolstvo polazi u Sofiju u posetu svojoj braći bugarskim Junacima; polazi, jer želi da uzme aktivnog učešća na VIII svezunajnom sletu. Ako kažem da polazimo u posetu, malo je time rečeno. Jer poseta je katkada zgoljna forma, čin takta i uljudnosti. Poseta se obično brzo obavi, i kada se zadovolji formi, taktu i uljudnosti, obično ostaju međusobni odnosi onakvi, kakvi su bili i pre: hladni, formalni.

Jugoslovensko Sokolstvo međutim ne sprema se braći bugarskim Junacima na jednu tako običnu posetu. Put našega Sokolstva u Sofiju, u bratsku zemlju i među bratski narod, vođen je vatrenom ljubavlju sokolskog bratstva. U toj vatri izgara sve, što je do sada među nama bilo tužno, bolna i što nas je delilo. A iz toga što je u toj vatri sokolskog bratstva za uvek pretvoreno u pepeo, porodila se je skupna veza, koja povezuje brata s bratom, sestru sa sestrom, Sokola s Junakom i Junaka sa Sokolom.

I zato, da tu vezu manifestujemo pred svim svetom, polazimo braći Junacima.

Uspelo nam je, da smo učinili najviše što je u danim prilikama bilo moguće učiniti realno, a to realno je naše zajedničko htenje, da u duhu Tirševog učenja svaki od nas pomogne svome narodu sa svim svojim silama do razvitka i napretka njegovog fizičkog i moralnog zdravlja.

Od Tirša i Fignera poteklo je na tisuće novih sokolskih života. Istorijska Slovena novoga veka ne poznaje ništa silnije i ništa lepše od te činjenice. Ta činjenica pokazuje, da smo pre radili za slobodu naroda, a sada nam nalaže da u slobodi moramo raditi za narod.

Pa i istorija nas uči, da su svi današnji severni, zapadni i južni Sloveni imali nekada svoju zajedničku domovinu, tamo negde u prostranoj ravnici severno od Karpata, između Visle, Dnjepira i Dvine, dakle tamo, gde danas obitavaju Poljaci i ponešto istočno od njih. U vreme posle Krista počeli su se Sloveni razilaziti iz te prvotne domovine prema zapadu, istoku i jugu. Naš narod krenuo je na Dunav i Balkan, čak do Carigrada i Soluna te duboko u Grčku i do Jadranskoga Mora.

Po svoj toj prostranoj zemlji živeli su naši davni dedovi — sve je to bila naša otadžbina. Ali zločesta tuđinačka ruka potiskivala nas je u sve uže granice, te nam je ostalo to što imamo danas. Prečesto smo bili i sami krivi, što smo usled nesloge slabili i umanjivali svoju moć. A to što nam je ostalo, hoćemo mi, Junaci i Sokoli, da čuvamo i branimo za sve vekove i za sva buduća pokolenja. Nije nikoga među južnim Slovenima — među onima koje prožima nacionalna i državljanska svest i koji danas savijaju svoja sokolska junačka gnezda po ravnicima i visovima slovenskog Balkana — koji bi hteo da optereći svoju dušu prokletstvom budućih naših pokolenja, što bi im zlonamerno ili lakomisljeno uništiti i upropastiti ono, što su im stvorili i u baštinu ostavili njihovi predci.

Počinje novo slovensko doba na Balkanu — dakle tamo, odakle su nam sveta braća iz Soluna donela evanđelje: slovensku službu Božju.

Sa slovenskog pak severa Evrope potekla je Tirševa sokolska misao, koja je na grobovima, trpnjama i mukama odnijela nove bore, koji se bore da se svi mi slijemo u jednu idejnu celinu.

Iz toga spoznanja naše idejne skupnosti proizlaze i naše dužnosti prema narodu i državi, prema svakom bratu i prema svakoj sestri.

Bitnost toga spoznanja je, da nam ono što imamo danas nije niko i ništa od toga dao iz milosti, nego da je sve to stečeno s ogromnim žrtvama naših junaka i radom najvećih duhova, koji su u svim delovima slovenskog sveta već pred stolicima pripremali dolazak današnjeg doba. I kada su ti najveći duhovi svih slovenskih rodova počeli postavljati ciljeve svome radu

Uoči sleta bugarskih Junaka u Sofiji

Medusobno upoznavanje i učvršćavanje bratskih veza

Poseta generala br. Raška Atanasova predsednika Saveza bugarskih Junaka jugoslovenskom Sokolstvu

S generalom br. Atanasovim stigli su u našu zemlju i prvaci bugarskih Junaka
br. prof. Dimitrije Lazov i br. dr. Mihailo Minev

Visoka odlikovanja vodstva jugoslovenskog Sokolstva

Sve više i spontano produbljuje se bratska saradnja između jugoslovenskih Sokola i bugarskih Junaka. Bratske veze između ove dve velike narodne organizacije dveju bratskih zemalja neosporno predstavljaju u nastojanjima za zbliženjem jedan snažan faktor, koji će moći s mnogo uspeha da unapređuje i ostvaruje one plemenite težnje, koje već danas ovladavaju dušama širokih narodnih slojeva i s jedne i s druge strane.

Br. prof. D. Lazov

General br. R. Atanasov,
predsednik Saveza bugarskih Junaka

ge strane. U Sokolima i Junacima ideja iskrenog i trajnog prijateljstva, istinskog zbliženja, predane bratske saradnje i uzajamne pomoći između dvaju bratskih naroda treba da ima svoje najgorljivije propagatore; što više, Sokoli i Junaci imaju da budu pravi apostoli ljubavi, bratstva i ideje jedinstva između naših dvaju naroda. Napori koji su činjeni u tome cilju s jedne i s druge strane, vidimo, radaju s najlepšim

plodovima. Treba samo i dalje s još većim pregnućem, požrtvovanjem i oduševljenjem nastaviti rad u ovome pravcu. Jer veliki i uzvišeni ciljevi, koje sada propovedaju Sokoli i Junaci o velikoj zajedničkoj budućnosti, treba zajedničkim radom da prođu u najšire redove naroda, da te ciljeve onda sav narod ponese svojom elementarnom snagom i voljom njihovom ostvarenju. Jer samo u punoj slozi i bratstvu, svojim jedinstvom, biće kadri južni Sloveni da obezbede svoju budućnost i budućnost slovenskog Balkana.

Br. prof. dr. M. Minev

Predstavnici Saveza bugarskih Junaka u Domu Saveza SKJ u Beogradu

Spređa sede okruženi s članovima savezne uprave (s leva na desno): br. prof. D. Lazov, br. Gangl, general br. R. Atanasov, br. D. Paunković i br. prof. dr. M. Minev

— od tada nije prestala borba Slovena za oslobođenje i zbliženje.

Sada smo svi na svome — sada smo braća među braćom.

I zato vam dolazimo, da vam to kažemo oči u oči — još više, od srca k sreću.

Nema među nama nikoga, koji bi imao kakvu skrivenu misao. Jedno je

naše htenje i jedna je naša volja: hoćemo da radimo za narod, jer smo iznikli iz naroda i jer poznajemo njegove muke i nevolje. Hoćemo svaki u svome narodu da probudimo onu veru u vlastitu moć, koja rada Junake i Sokole. Hoćemo da sve nas prožme spoznanje, kako nam je potrebno požrtvovno, pošteno i neumorno delo, da

otkrijemo bogatstvo južnih Slovena, koje leži u našim zemljama i dušama.

To je naša nacionalna, naša sokolska i naša junačka dužnost.

S ovih velikih i krasnih sycanosti treba da podemo po zapovedi te dužnosti na novo delo, kako bi naš buduć susretaj bio još radosniji!

E. L. Gangl

Dolazak predstavnika Saveza bugarskih Junaka u Beograd

Da bi se i vidnim načinom izrazili srdačni osećaji bratstva između bugarskih Junaka i jugoslovenskih Sokola, predstavnici obeju organizacija učinili su do sada nekoliko izmeničnih poseta. Sada pak, uoči samog velikog sleta bugarskih Junaka u Sofiji, na kome će pored ostale slovenske sokolske braće učestvovati u jednom veoma velikom broju i jugoslovensko Sokolstvo, predsednik Saveza bugarskih Junaka, general br. Raško Atanasov, s prvacima bugarskih Junaka bratom prof. drom Mihailom Minevom i prof. Dimitrijem Lazovom, učinio je bratsku posetu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i našoj zemlji. Cilj ove posete je lično upoznavanje i produblivanje bratskih odnosa između Junaka i Sokola. Ujedno ovom posetom raspravljena su i rešena izvesna pitanja, koja se odnose na učešće jugoslovenskog Sokolstva na predstojećem sletu u Sofiji.

Predsednik Saveza bugarskih Junaka, general br. Raško Atanasov, bugarski ministar unutrašnjih dela, stigao je u Beograd u subotu dne 29 pr. m. u 8 sati naveče.

U pratnji generala br. Atanasova došao je sekretar bug. min. unutrašnjih dela g. Sprostranov i kapetan g. Grozdanov te predsednik bugarskog novinarskog udruženja i urednik sofijskog »Utrac« g. Tanev.

Od članova uprave Saveza bugarskih Junaka s generalom br. Atanasovim stigli su bivši predsednik Saveza Junaka br. prof. Dimitrije Lazov i univ. prof. br. dr. Mihailo Minev.

Bugarskim gostima od strane Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije pošao je u susret i dočeka ih na granici u Caribrodu izaslanik i član uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije br. Vojislav Todorović.

Na beogradskoj stanici bugarske goste na čelu s generalom br. Atanasovim dočekali su zamenci saveznog starešine, braća: E. Gangl, Đura Paunković, dr. Oton Gavrančić i dr. Ignjat Pavlas, sekretar Saveza br. dr. Mihailo Gradojević, načelnik Saveza br. dr. Alfred Pihler i mnogi članovi savezne uprave.

Od strane naših vlasti generala br. Atanasova dočekali su: ministar za fizičko vaspitanje naroda br. Mirko Komnenović, u ime Predsedništva vlade g. dr. Gašić, u ime Ministarstva spoljnih poslova g. Miloje Smiljanić, savetnik ministarstva, u ime Ministarstva unutrašnjih dela g. Živojin Simonović, inspektor ministarstva.

Kada je voz stigao na stanicu, bugarski gosti bili su pozdravljeni oduševljenim poklicima »Zdravajte« i »Zdravo«. Prvi je izišao iz kola predsednik Saveza bugarskih Junaka i bugarski ministar unutrašnjih dela general br. Raško Atanasov. Njemu su odmah prišli zamenci starešine br. Gangl i br. Paunković te ostali članovi vodstva Saveza SKJ i srdačno se rukovali. Istovremeno pozdravio ga je ministar za fizičko vaspitanje naroda br. Komnenović te ostali predstavnici vlasti. Na dobrodošlici, koju mu je u ime jugoslovenskog Sokolstva začelo zamenci starešine br. Gangl, predsednik Saveza bugarskih Junaka, general br. Atanasov, najsrdačnije se je zahvalio kao i svima prisutnima na lepom dočeku, izrazivši svoju veliku radost, što mu se pružila prilika da sada po prvi put dođe u Beograd i da se nađe krugu braće jugoslovenskih Sokola.

Sa stanice general br. Atanasov s pratnjom odveo se u hotel Srpski Kralj, gde je oteo.

Prva poseta gen. br. Atanasova Savezu SKJ

U nedelju dne 1 o. m. u 9 časova ujutro predsednik Saveza bugarskih Junaka general br. Raško Atanasov s delegatima, članovima uprave Saveza Junaka, br. prof. Dimitrijem Lazovom i br. prof. dr. Mihailom Minevom učinio je prvu posetu Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije. U prostorijama Saveza SKJ braću predstavnike Saveza bugarskih Junaka dočekali su zamenci starešine Saveza braća: E. Gangl, Đura

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Veće sokolske priredbe u narednim godinama

Najveće ovogodišnje sokolske priredbe u bratskim zemljama biće pokrajinski slet češkoslovačkog Sokolstva u Taboru i svejunački slet u Sofiji. Oba ova sleta održavaju se meseca jula o. g. i na obima će učestvovati predstavnici svih sokolskih saveza iz slovenskih zemalja. Prema odluci glavne skupštine Saveza SKJ odgođen je ovogodišnji slet severnih sokolskih župa u Jugoslaviji za narednu godinu, a beogradski svesokolski slet, koji se je imao održati 1936 godine, održać se tek tada, kada bude izgrađen stalni sokolski stadion u našoj prestolnici. Nadamo se, da će ovaj stadion biti izgrađen već 1937 godine, jer bi u protivnom slučaju morali da odgodimo slet na 1939 godinu i to zbog X jubilarne slete češkoslovačkog Sokolstva, koji će se održati 1938 god. u Pragu, a kojemu će učestvovati sve organizacije koje su udružene u Savezu slovenskog Sokolstva. U slučaju, da se beogradski slet održi već 1937 godine, otpadaju naši pokrajinski sletovi u Mariboru i Skoplju na narednu t. j. 1938 godinu. Ako pak ne bi bilo nikako moguće da se stadion u Beogradu podigne do 1937 godine, imaćemo pomenuto godine pokrajinske sletove u Mariboru za severne i u Skoplju za južne župe. Uz ove napred pomenute sletove priređuje i poljsko Sokolstvo 1936 godine svoj VII svepoljski sokolski slet u Varšavi, koji se je imao održati ove godine kao sveslovenski, a koji je odgođen iz već poznatih razloga. Za sada je naš glavni zadatak, da se čim bolje pripremimo za naš veliki savezni izlet u Sofiju, gde moramo u doličnom broju da zastupamo naše Sokolstvo, a nato da se čim ozbiljnije počnemo pripremati za slet u Subotici, gde će uz naše severne sokolske župe učestvovati i ostalo naše Sokolstvo.

Pretsletski dani u Taboru

Pokrajinski slet u Taboru započeo je dne 29 juna i to s danom sokolske omladine. Tog dana sakupilo se je u inače prilično mirnom gradu preko 8000 pripadnika sokolske omladine, među njima preko 4400 sokolskog naraštaja obojega spola. Razume se, da je Tabor počeo da živi novim i posebnim životom, kada su počeli pristizati posebni sokolski vlakovi, kada je omladina hrlila prema sletištu na pokuse. Naravno, dečiji se je raživeo Tabor prilikom dečije povorke, koja je brojila 2950 duša. Ova je povorka prošla mestom i otišla da se pokloni senima Jana Husa pred njegovim spomenikom. Naraštaj je imao svoju posebnu povorku, koja je stupala drugim ulicama i zaustavila se pred spomenikom Jana Žiške, poznatog husitskog vojskovođe. Pred gradskom kućom pozdravio je sakupljenu omladinu predsednik sletskog odbora br. Svare, a prisutni su bili svi članovi izvršnog sletskog odbora na čelu s inž. Rostom; bio je prisutan i gradski načelnik i drugi predstavnici.

U subotu 29 juna posle podne bio je na sletištu javni nastup, koji je općenito vrlo dobro uspeo. Dece je nastupilo oko 2000, jer su nastupala deca samo iz bliže okolice Tabora, dočim je naraštaja nastupilo oko 4400. Citav slet razvijao se je vrlo lepo i može se ustvrditi, da je bio posrećen u svakom pogledu. Ovaj je slet bio ujedno i merilo za glavne sletske dane, koji će biti od 5 do 7 jula. Ovaj slet obavezan je za sve praške župe, koje će, jamačno, učiniti sve, da po svojem uspehu bude spadao među prve pokrajinske sletove na području ČOS.

Tečaj za što veći uspeh junačkog sleta u Sofiji

U našem izveštaju o glavnoj skupštini Junaka u Staroj Zagori spomenuli smo i to, da je načelnik Junaka nameravalo da održi u aprilu oveči savezni prednjački tečaj u Sofiji, gde bi društveni načelnici i načelnice morali u prvom redu da obrade sve one vežbe kao i ostalo, što spada u okvir sofijškog sleta. Ovaj se je tečaj zaista i održao i trajao je 4 dana a učestvovali su na njemu 143 načelnika i načelnice. Tečaj je vodio novi savezni načelnik br. Genev uz pomoć svih članova tehničkog odbora, a naročito prijašnjeg načelnika br. Bureša.

Češkoslovački Sokoli polaze u Sofiju

Na VIII svejunački slet u Sofiju polazi nekoliko stotina češkoslovačkih Sokola i Sokolice. Oni polaze u Bugarsku Dunavom, dne 7 jula i to ladom iz Bratislave. Iskreće se u bugarskom pristaništu Lom, a nato će vlakovima

proslediti u Sofiju. S otposlantvom putuje uz službene zastupnike ČOS i uzor ne vrste članova i članica, koje su sastavljene iz najboljih vežbača i vežbačica. Uz ove vrste nastupiće češkoslovačko Sokolstvo, po svoj prilici, i s kakvim drugim posebnim vežbama.

Izbirna takmičenja članica ČOS u Pragu

Ove godine učestvovala članica ČOS junačkom sletu u Sofiji, a uz to i svečanostima belgijskih gimnasta u Brislu i sletu francuskih vežbača u St. Nazeru. Kako sve ove svečanosti padaju gotovo u iste dane, odlučilo je žensko načelnikstvo ČOS, da pošalje na svaku svečanost po jednu žensku uzornu vrstu. Zbog toga su se održale sredinom meseca juna u Pragu izbirne utakmice, kojima su učestvovala 33 takmičarke pod vodstvom savezne načelnice s. Provanjikove. Na prvo mesto se je plasirala s. Djekanova, na drugo s. Foltova, obe iz Praga, dočim je treća po redu s. Bajcova iz Brna. Među ostalima takmičile su skoro sve članice budimpeštanske pobedničke vrste, koje su osvojile i prva mesta. Ovom se je prilikom pokazalo, da su i sestre, koje po prvi put nastupaju u prvenstvenom takmičenju, vrlo dobro spremne i da čine jak kadar međunarodnih takmičarki.

Junačko sletište u Sofiji

Prostor na kome će se vršiti ovogodišnji VIII svejunački slet vlasništvo je Saveza bugarskih Junaka već od 1922 god.; zemljište je darovao Savezu grad Sofija. Razume se, da je trebalo ogromnih materijalnih žrtava za uređenje ovog sletišta. Opseg sletišta iznosi oko 40.000 m², vežbalište je dugo 105 m, široko 72, te može na njemu da vežba oko 1500 vežbača. Savez bugarskih Junaka već je 1927 utrošio za uređenje vežbališta preko milion i po leva, a i država je pripomogla ovo uređenje s lepom svotom. I ove je godine priskočila u pomoć država i utrošila u ovo sletište oko dva miliona leva; ove troškove pokrila je država s izdavanjem posebnih poštanskih maraka.

Stine vesti iz slovenskog Sokolstva

Na ženskom troboju ČOS u Brnu učestvovala su 374 Sokolice. Takmičilo se u višem i nižem odeljenju. Sve takmičarke morale su najpre da takmiče u istim granama po župama, a tek nato bile su pripuštene saveznom takmičenju.

U Pragu biće kršten novi trg, koji će nastati na svršetku Sokolske ceste prilikom regulacije tamošnjeg predela i gradnje velikog mosta preko nuselske doline, i dobiće ime po pokojnom starosti ČOS i SSS dru Šajneru. To je odluka praškog gradskog veća.

Pretpripreme za X svesokolski slet u Pragu već su započele. Pri predstavljanju ČOS biće za sada osnovan posebni otek iz zastupnika štampe, obaju načelnikstva, prosvetnog odbora i umetničkog oteka. Ovaj će otek započeti s prvim pripremnim radovima. Ovih dana upućuje ČOS molbu državnoj vlasti da joj ustupi strahovski stadion za slet, koji će se održavati, kako je poznato, 1938 godine.

Prvo takmičenje starije braće bilo je u Vitkovcima dne 30 maja o. g. Svega je nastupilo 11 vrsta; među takmičarima bile su najstarijem 62 godine, a najmlađemu 35. Uspeši su bili vrlo dobri.

U Ružomberku, sedištu župe Podtatranske i središtu Hlinkine protosokolske propagande, bio je dne 23 juna župski slet, koji je i unaoté jakoj protuakciji Hlinkinih pristaša, uspeo u svakom pogledu. U povorci je bilo 1115 učesnika u odorama, a javna vežba uspeła je upravo odlično kako po kakvoći, tako i po broju vežbača i vežbačica.

Koliko Sokola polazi u Berlin

Svojevremeno smo objavili, da je u Pragu boravio glavni tajnik berlinskog olimpijskog odbora dr. Dim, koji se je zalagao za to da bi i Sokolstvo nastupilo na berlinskom stadionu s posebnom točkom svog uzgojnog programa. Tada se je počelo govoriti, da bi bilo dobro kad bi u Berlinu nastupilo barem 1000 Sokola. Kako međutim češki listovi javljaju, vodstvo ČOS nije do sada donelo nikakvu obavezu odluku. To se pitanje proučava sa svih strana i vidika i tek nato pašće definitivna odluka.

(Nastavak s I strane)

Paunković, dr. Oton Gavrančić i dr. Ignjat Pavlas s ostalim članovima savezne uprave.

U svečanoj dvorani Saveza generala br. Atanasova pozdravio je zamjenik starešine Saveza SKJ br. Gangl. General br. Atanasov toplo se zahvalio predstavnicima jugoslovenskog Sokolstva na tako srdačnom i bratskom prijemu.

Nakon što su se zadržali izvesno vreme u prostorijama Saveza SKJ i razgledali ih, predstavnici bugarskih Junaka, braća: general Atanasov, prof. dr. Minev i prof. Lazov odvezli su se u Dvor, gde su se upisali u knjige Nj. Vel. Kralja i Nj. Vel. Kraljice, Nj. Kr. Vis. Kneza - namesnika Pavla i Nj. Kr. Vis. Kneginje Olge.

Svečana sednica Saveza SKJ na Kolarčevom univerzitetu u čast predstavnika Saveza bugarskih Junaka

Visoka odlikovanja predstavnika jugoslovenskog Sokolstva

U čast dolaska predstavnika Saveza bugarskih Junaka na čelu s predsednikom generalom br. Atanasovim, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije održao je svečanu sednicu u dvorani Kolarčevog univerziteta.

Svečanost je počela u 10 i po časova pre podne. Pored članova vodstva Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, svečanosti su prisustvovali: predsednik Saveza bugarskih Junaka general br. Atanasov s članovima delegacije, prof. dr. Minevom, prof. Lazovom i kapetan Grozdanovim.

Nadalje su prisustvovali: u ime Kraljevske vlade ministar za fizičko vaspitanje naroda br. Mirko Komnenović, zatim opunomoćeni ministar Bugarske na našem Dvoru g. Dimo Kazasov, u ime Ministarstva spoljnih poslova inspektor ministarstva g. M. Smiljanić, predstavnici i članovi Jugoslovensko - bugarske lige, Jadranske strazhe, Sok. župe Beograd i svih beogradskih sokolskih društava te velik broj građanstva.

Svečanu sednicu otvorio je zamjenik starešine Saveza SKJ br. Gangl sledećim pozdravnim govorom:

GOVOR BRATA GANGLA

Braćo! Sestre!

Po prvi put došao je među nas, u našu prestolnicu i u naš jugoslovenski sokolski krug, novi starešina Saveza bugarskih Junaka, brat Raško Atanasov. Moja je dužnost a i diktat je naših bratskih osećaja da ga tom zgodom iskreno i bratski pozdravimo. Dobro nam došao! Zdravo! Zdrave!

Jednako srdačno i bratski pozdravljam braću Junake, koji prate brata starešinu Atanasova na ovom njegovom putu po našoj zemlji. To su u prvom redu naša već dobro poznata i draga braća prof. dr. Minev i prof. Lazov, i dalje brat Grozdanov. I vama, draga braća Junaci, naš bratski Zdravo! — Zdravejte svi vi, koji ste danas ovde među nama, da nas vidite i upoznate na našem poslu i da se ovde u našoj zemlji i u našem bratskom zagrljaju uverite o našem radu! (Burno pozdravljanje i usklici: Zdravo!)

Pozdravljam i sve vas, braćo i sestre, koji ste se danas sakupili ovde na toj — rekao bi — sokolsko - junačkoj porodičnoj slavi, da je uveličate i da joj utisnete žig slovenskog sokolskog bratstva.

Osobita mi je čast što mogu ovde pozdraviti i bugarskog poslanika na našem Dvoru, g. ministra Dima Kazasova i našeg ministra za fizičko vaspitanje naroda brata Mirka Komnenovića. (Oduševljeni poklici: Živeli!)

Rekao sam, da ovoj slavi utisnete žig slovenskog sokolskog bratstva. Jer samo ovo bratstvo može i treba da veže sve slovenske rodove, kako nas to uverava učenje Tirševog Sokolstva. Svi Sloveni smo samo grane jednog te istog stabla slovenske lipe. I svaki od nas mora da radi u istom pravcu i u istom cilju: za opštu korist svoga naroda i svoje otadžbine. (Usklici: Tako je!)

Osobito mi, koji živimo na Slovenskom Jugu Evrope, Bugari i Jugosloveni, imamo zadatak da poredemo svoja dva bratska naroda u veliko kulturno i čovečanstvo, da stvorimo uslove za miran život brata pored brata, sestre pored sestre, naroda pored naroda, da možemo u tom mirnom i nacionalnom i državljanskom životu da razvijamo sve svoje fizičke i moralne snage, da budemo jednaki među jednacima, da budemo nosioci i borci kulture i da budemo pobednici svojih junačko - sokolskih ideala pravde, jednakosti, bratske ljubavi i slobode! — (Odobranje.)

I kada se do temelja upoznamo na svom radu, koji teži za tim idealima kulture i čovečanstva, još više ćemo ceniti jedan drugoga i još većom ćemo predanošću i požrtvovanjem služiti svim potrebama i koristima svojih naroda. Pozdravljam vas sve s usklikom: Neka živi junačko - sokolsko

bratstvo! I ne mogu lepše da zaključim ove svoje reči nego sa pozdravom: Neka živi Njegovo Veličanstvo Car Boris III! Neka živi bratski bugarski narod! Zdravo! Zdrave! (Burno odobranje.)

Nakon govora br. Gangla željeznički mešoviti hor pevačkog društva »Dunav« otpjevao je bugarsku državnu himnu.

Posle himne ustao je predsednik bugarskih Junaka general br. Atanasov, koji je održao veoma lep i značajan govor, često popraćen oduševljenim poklicima i manifestacijama jugoslovensko - bugarskom bratstvu. General br. Atanasov u svom govoru rekao je sledeće:

GOVOR GENERALA BRATA ATANASOVA

Gospodo ministri, gospode i gospodo, draga braćo i sestre Sokoli i Sokolice, brate potstarešino!

Srdačno zahvaljujem na lepim rečima. Došao sam u vašu lepu prestolnicu, da vam lično zahvalim na poštovanju i bratskim osećanjima prema bugarskim Junacima.

Braćo Sokoli i sestre Sokolice!

Mislim i čvrsto verujem, da će čistoća ideje, kojoj zajedno služimo, uspeti da razvedri naše lepo balkansko nebo, na kome će uvek blistati lepota večnog i srdačnog bratstva. Neka ovo bratstvo posluži kulturnom podizanju i zbliženju naših dobrih hrabrih naroda, koji su dostojni uzajamnog poštovanja.

U ovaj čas, kada se nalazim među vama, imam toplo osećanje prema rođenju braći i upućujem tople želje za našu uzvišenu saradnju na polju opšteg napretka. Ovde ja nisam u tuđini: nalazim se među svojim. Ovo mi govori glas sopstvene krvi.

Braćo Sokoli i sestre Sokolice!

Da bi bilo još snažnije izraženo osećanje ljubavi prema vama od strane Saveza bugarskih Junaka, Vrhovni Pokrovitelj Saveza, Njegovo Veličanstvo Kralj Boris III, koji visoko ceni vaše blagorodne napore za zajednički bratski rad, udostojio me je počastiti da vam izručim Njegove srdačne pozdrave.

U isto vreme Njegovo Veličanstvo Kralj Boris III stavio mi je u dužnost da predam odlikovanja, kojima On materijalno podvlači svoje udiviljenje prema celom jugoslovenskom Sokolstvu.

Nj. Vel. Kralj Boris III blagoizvolio je odlikovati i lično predati odlikovanja bratu Duri Paunkoviću, ordenom za građanske zasluge I stepena. Sada pak u ime Njegovog Veličanstva Kralja Borisa III predajem odlikovanja: bratu Engelbertu Ganglu, orden za građanske zasluge I stepena; bratu dru Otonu Gavrančiću, orden za građanske zasluge I stepena; bratu dru Mihajlu Gradojeviću, orden Sv. Aleksandra II stepena; br. Radovanu Dimitrijeviću, orden Sv. Aleksandra III stepena; br. Vojislavu Todoroviću, orden Sv. Aleksandra III stepena; br. Veriju Švajgaru, orden za građanske zasluge III stepena; br. Miroslavu Vojinoviću, orden za građanske zasluge III stepena i br. dru Alfredu Pihleru orden Sv. Aleksandra III stepena.

Draga braćo Sokoli i sestre Sokolice!

U ovom lepom trenutku meni je osobito prijatno da spomenem ime prvog Sokola, Njegovo Veličanstvo Kralja Petra II. U ime bugarskih Junaka želim Mu da raste i da se jača, da postane slavan Kralj, dostojan naslednik Svoga Velikoga Oca, Blaženopočivšeg Kralja Mučenika Aleksandra I!

Da živi Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II!

Da živi Knez - Namesnik Pavle Karadžević!

Da živi Jugoslavija i hrabri bratski jugoslovenski narod! Ura! —

Predaja odličja i reči brata generala Atanasova izazvale su oduševljene burne manifestacije svih prisutnih. Tada je hor pevačkog društva »Dunav« otpjevao jugoslovensku himnu.

Predavanje br. profesora Lazova o etičkoj vrednosti balkanskih Slovena

Nakon ponovnih oduševljenih manifestacija jugoslovensko - bugarskom bratstvu posle jugoslovenske himne, bivši predsednik Saveza bugarskih Junaka br. prof. Dimitrije Lazov održao je krasno, duboko argumentovano i temperamentno predavanje o etičkoj i nacionalnoj vrednosti balkanskih Slovena. Izlaganja br. prof. Lazova bila su neprestano popraćena oduševljenim odobranjem i aplauzom.

Br. prof. Lazov u ovom svom predavanju između ostalog je rekao: — Posle dugih muka i borba nadošlo je vreme, da se dva bratska naroda iskreno i prijateljski sporazume. U našoj krvi — naglasio je br. Lazov — teče volja za sporazum. Danas je u nama duboka pomisao i široko razume-

vanje za opću slovensku stvar. Prigovaralo se je, da je Balkan vulkan. Da, Balkan je vulkan, i on neće dozvoliti da se iko meša u sudbinu naše istorije. Junaštvo je naša tipična slovenska osečina. Ideja junaka je slovenska koncepcija za slobodu i nezavisnost balkanskih naroda. Sve heroje, koje ste dali vi i mi, mi ih vidimo u našim narodnim pesmama. Mi te heroje vidimo u mnogim momentima naše istorije i zajedničkog rada za slobodu naših naroda. Bratstvo se poznaje u nuždi, i naši su se junaci borili za slobodu našeg naroda.

Junaštvo u sebi sadržava jedan visoki moral. Učio sam filozofiju, ali nigde nisam našao toliko etike i toliko morala kao u našem junaštvu. Naše junaštvo izraslo je u jedan misticizam. Junaštvo je također i veliki prosvetni i kulturni ideal. Naše je junaštvo tradicija i ono je te tradicije iskoristilo u borbi za slobodu našeg naroda. — Prešavši zatim na veliku misliju Tirševu i na Tirševu sokolsku ideju, brat prof. Lazov rekao je: — Sokolska ideja prešla je sve slovenske granice i borila se za nacionalnu nezavisnost slovenskih naroda. Sokolska zajednica teži k ujedinjenju svih slovenskih naroda. Rasprostranjenost ideja sokolska među južnim Slovenima stvorile postepeno zbliženje i bratstvo i onemogućile sve ono što je do sada razdvajalo naša dva bratska naroda. Ujedinjeni radićemo za napredak naših dvaju bratskih naroda. Sokolska ideja treba da stvori naše ujedinjenje za večna vremena. Kroz sokolsku ideologiju doći ćemo do sporazuma. Mi ćemo se skupljati da možemo raditi za budućnost našega naroda. Kroz Sokolstvo i Junaštvo stvorimo široko Jugoslovenstvo za večna vremena. Mi smatramo, da će dani od 12 do 14 jula biti istorijski dani za balkanske narode. Tamo ćemo se iskreno videti na sletu u Sofiji. Tamo ćemo kazati jedni drugima naše radosti i naše boli, i sve što nam na srcu leži, pa ćemo tako udariti temelje novoj jugoslovenskoj kulturi, bratstvu i sporazumu. To će biti početak na kome ćemo i dalje ustrajati do pune pobede!

Konac govora brata prof. Lazova dočekan je neopisivo oduševljenim manifestacijama jugoslovensko - bugarskom bratstvu i burnim aplauzom i klicanjima braći Junacima, bugarskom narodu i Sokolstvu. Ovako tople i spontane manifestacije duboko su se dirnule braće bugarskih Junaka.

Zatim je pevački zbor otpjevao Mokrancjeve »Primorske napreve«.

Na koncu je zamjenik starešine Saveza SKJ br. Gangl izrazio u ime svih odlikovanih najdublju blagodarost Njegovom Veličanstvu Kralju Borisu III, na tako visokom priznanju ukazanom preko njih sokolskom radu, smatrajući da ova odlikovanja ne pripadaju pojedincima već celom jugoslovenskom Sokolstvu. Zahvalivši još jednom svima prisutnima, koji su učestvovali ovoj lepoj bratskoj manifestaciji, br. Gangl je zaključio svečanost.

Na zaključku svi prisutni ustali su i otpievali sveslovensku himnu.

Posle svečanosti na Kolarčevom univerzitetu, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije priredio je u čast predstavnika Saveza bugarskih Junaka te članova uprave Junaka svečani ručak u hotelu »Srpski kralj«. Za vreme ručka general br. Atanasov održao je krasnu nazdravicu jugoslovensko - bugarskom bratstvu i saradnji.

Posle podne gosti su prisustvovali derbi-trkama kod Careve Čuprije.

Na grobu Neznanog junaka

Predsednik Saveza bugarskih Junaka general br. Raško Atanasov s ostalim članovima uprave Junaka i s članovima vodstva Sokola Kraljevine Jugoslavije odvezao se predveče na Avalu, gde je u ime Saveza bugarskih Junaka položio venac na grob Neznanog junaka.

Naveče toga dana Ministar za fizičko vaspitanje naroda br. Mirko Komnenović priredio je u čast bugarskih gostiju večeru u hotelu na Avalu. Za vreme večere braći bugarskim Junacima održao je nazdravicu u ime Kraljevske vlade ministar br. Komnenović. Na nazdravici ministar br. Komnenović zahvalio se general br. Atanasov, izrazivši, da je duboko dirnut simpatijama, koje su njemu i njegovim drugovima iskazane prilikom dolaska i boravka u Beogradu.

Audijencija kod Nj. Kr. Vis. Kneza - Namesnika Pavla

Sutradan, dne 1 o. m., u 6 časova po podne, Nj. Kr. Vis. Knez - Namesnik Pavle primio je u audijenciju generala br. Raška Atanasova, predstavnika Saveza bugarskih Junaka i bugarskog ministra unutrašnjih dela. U audijenciju istovremeno primljeni su članovi bugarske delegacije braća: dr. Minev i prof. Dimitrije Lazov, te zamjenik starešine Saveza SKJ br. Dura Paunković. Nj. Kr. Vis. Knez - Namesnik Pavle sadržao se u podužem razgovoru s generalom br. Raškom Atanasovim, kao i sa svakim pojedinim prisutnim, interesujući se za učestvovanje jugoslovenskih Sokola na ovome sletu.

Na Oplencu

Istoga dana, u ponedjeljak, general br. Atanasov s pratnjom pošao je na Oplenac da se pokloni grobu Blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra Ujedinitelja.

Polažući krasan venac od svežeg cvetća i s bugarskom trobojkom general br. Atanasov rekao je:

— Došli smo, da se poklonimo grobu Blaženopćivšeg Kralja Aleksandra Ujedinitelja, čija smrt predstavlja ne samo gubitak za Jugoslaviju, već i za Bugarsku i bugarski narod. Bugarska je teško potištena i ožalošćena zbog tragične smrti Kralja Aleksandra, i mi tužna srca klečimo pred njegovim grobom.

Nakon što je odao poštu čutanjem od nekoliko minuta, general br. Atanasov s delegatima udalio se je od groba te razgledao kriptu i celu zadužbinu. Po izlasku iz zadužbine general br. Atanasov razgledao je s pratnjom i Kraljevo imanje.

Posete članovima Kr. vlade

U 12 časova general br. Atanasov u društvu zamenika starešine br. Đure Paunkovića posetio je Ministra vojske i mornarice g. Petra Živkovića. U 12 i po časova general br. Atanasov s br. Paunkovićem učinio je posetu predsedniku Ministarskog saveta g. dr. Milanu Stojadinoviću, a zatim Ministru za fizičko vaspitanje naroda br. Mirku Komnenoviću.

Posle podne delegacija bugarskih Junaka obišla je bugarsko vojničko groblje, gde je položila venac s bugarskom trobojkom.

Odlazak iz Beograda

Pre odlaska predstavnika Saveza bugarskih Junaka generala br. Atanasova i članova delegacije Junaka iz Beograda za Zagreb, opunomoćeni ministar Bugarske na našem Dvoru, g. Dimo Kazasov, priredio je u čast predstavnika bugarskih Junaka i odlikovanih Sokola banket, kod »Srpskog kralja«. Banketu prisustvovao je predsednik vlade g. dr. M. Stojadinović, br. M. Komnenović, poljski poslanik ministar fizičkog vaspitanja naroda g. Damjanijel, u ime češkoslovačkog poslanstva g. dr. Pokorni, od Ministarstva spoljnih poslova g. Ivan Subotić te predstavnici štampe.

Na ovoj oproštajnoj večeri goste je pozdravio domaćin g. Kazasov, izražavajući najlepše želje da sokolsko-junacka saradnja bude što uspešnija za dobro i bratske odnose naših dvaju naroda.

Posle večere, general br. Atanasov s članovima delegacije i u pratnji predstavnika Saveza SKJ odvezao se na stanicu i otputovao za Zagreb.

Na putu za Zagreb, kao i dalje po našoj zemlji, delegaciju Saveza bugarskih Junaka prate: II zamenik savezne starešine br. Đura Paunković, savezni sekretar br. dr. Mihailo Gradović i član savezne uprave br. dr. Milorad Dragić.

Srdačan doček braće bugarskih Junaka u Zagrebu

Predstavnici bugarskih Junaka na čelu s predsednikom Saveza generalom br. Atanasovim, a u pratnji s predstavnicima Saveza SKJ zamenikom potstarešine br. D. Paunkovićem, saveznim sekretarom br. prof. dr. M. Gradovićem i članom savezne uprave br. dr. M. Dragićem stigli su u Zagreb u utorak dne 2 o. m. jutarnjim beogradskim brzim vozom.

Na glavnom kolodvoru delegaciju braće bugarskih Junaka dočekali su: zamenik starešine Saveza SKJ i starešina Sokolske župe Zagreb br. dr. Otton Gavrančić, članovi uprave župe braća Č. Mileusić, prof. S. Džamonja, Vanjhart, prof. M. Mudrić, predstavnici svih zagrebačkih sokolskih društava, omladinskih organizacija i brojno građanstvo. Izlasku iz voza predstavnik Saveza bugarskih Junaka general br. Atanasov srdačno se izrukovao s br. dr. Gavrančićem i s ostalima koji su mu izišli u susret. Prigodom dolaska braću bugarske Junake pozdravio je br. dr. Gavrančić s ovim rečima:

— Radostan sam što mogu u Zagrebu da dočekam odličnu braću predstavnike bugarskih Junaka. Još pre 100 godina Zagreb je postao centar jugoslovenske misli i u obimu ove jugoslovenske misli uvek su bili uključeni i braća Bugari. Dobro nam došli i Ziveli!

Na dobrodošlicu zahvalio se je general br. Atanasov s ovim rečima:

— Zahvaljujem na rečima s izjavom lepih osećanja prema ideji koju ste spomenuli, želeći najlepše vašem gradu i Jugoslaviji.

U pratnji domaćina braća bugarski gosti pošli su u hotel »Esplanade« gde su otisli.

Nakon odmora, predstavnici bugarskih Junaka s pratnjom pošli su da razgledaju grad. Najpre su krenuli na »Mirogoj« i poklonili se grobovima ilirskih preporoditelja, a zatim su krenuli u »Maksimir«, obišli tamo Zoološki vrt i fakultetsko dobro, a posle stigli su na sokolski stadion Kralja Aleksandra I, koji su pomno razgleda-

li. Braća prof. Lazov i dr. Minev, koji su prošle godine učestvovali pokrajinskom sletu u Zagrebu na čelu delegacije braće bugarskih Junaka, potanko su tumačili predstniku Junaka generalu br. Atanasovu kako je bio organizovan i proveden pokrajinski slet u Zagrebu, tok samih svečanosti na stadionu i dali mu pojedine podatke o izgradnji stadiona. Brat general Atanasov prateći s najvećim zanimanjem sva razlaganja, obišao je čitav stadion i pregledao sve njegove prostorije i njegov uređaj. S onim što je video br. general Atanasov bio je naročito oduševljen i izjavio je svoje veliko udivljenje na ovoj velebnoj sokolskoj tekovini, s kojom jugoslovensko Sokolstvo može da se zaista ponosi. Sa stadiona obišavši neke delove grada, braća bugarski Junaci u pratnji domaćina odvezli su se u dom Sokolskog društva Zagreb I u Klaićevoj ulici, gde je goste u ime društva dočekao tajnik br. Kosta Jugović i član uprave br. Venečki. Tu su braća Junaci pregledali i krasno srednjoškolsko igralište, i izjavili također na tome svoje udivljenje.

Zatim su braća bugarski Junaci posetili Jugoslavensku akademiju i Galeriju slika.

Posle toga predstavnici bugarskih Junaka na čelu s predstavnikom br. Atanasovim učinili su posetu banu Savske banovine g. dr. Kostrenčiću, zatim gradskom načelniku g. Rudolfu Erberu, komandantu armije generalu g. Jurišiću i komandantu divizije generalu g. Bodiću.

U 13 sati priredila je Sokolska župa Zagreb svojoj bugarskoj braći ručak u hotelu »Esplanade«. Na ručku su bili: ban Savske banovine g. dr. Marko Kostrenčić, komandant armije general g. Jurišić, podban dr. Stevan Hadži, kao predstavnici Saveza sportskih saveza i Jugoslovenskog olimpijskog odbora, komandant mesta general g. Bodi, predstavnici Jugoslovenskog novinarskog udruženja g. Slavo Jutriša, potpredsednik gradske opštine g. P. Kauman i u ime Jugoslovenske bugarske lige g. Holjac.

Ručku su učestvovali svi članovi bugarske delegacije, i to: general br. R. Atanasov, prof. D. Lazov, br. prof. dr. M. Minev, predstavnici bugarsko-novinarskog udruženja g. Stanev, kapetan g. Grozdanov i sekretar ministarstva g. Prostranov.

Od strane predstavnika našega Sokolstva bili su: zamenik starešine br. D. Paunković, zamenik starešine i domaćina br. dr. O. Gavrančić, sekretar Saveza br. prof. dr. M. Gradović i član savezne uprave br. dr. M. Dragić, a od strane predstavnika zagrebačkog Sokolstva bili su još pored starešine župe, prosvetar br. M. Mudrić, zamenik župskog načelnika br. L. Vanjhart, blaginjak br. Kosta Jugović i član uprave br. H. Macanović.

Za vreme ručka, koji je protekao u najsrdačnijem bratskom raspoloženju, zamenik starešine Saveza i starešine župe Zagreb br. dr. Gavrančić održao je braći predstavnici bugarskih Junaka ovu zdravicu:

— Od Maribora do Devdeline odjekuje osećanje našeg jugoslovensko-bugarskog bratstva. Braća predstavnici bugarskih Junaka imaće prilike, putujući kroz Jugoslaviju, da se uvere da je to istina. U prošlosti bilo je teškoća. Ova prošlost služi nam tome da se naučimo. U ime Sokolske župe Zagreb sećam se velikih onih imena, koji su pristupili realizovanju našeg bratskog rada. Neka je slava Blaženopćivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Na živi Njegovo Veličanstvo bugarski Car Boris III!

Na ovu zdravicu odgovorio je predstavnici Saveza bugarskih Junaka i bugarski ministar unutrašnjih dela general R. Atanasov sledećim rečima:

— Krenuli smo na put iz Bugarske s lepim i toplim osećanjima dobrog raspoloženja za Jugoslaviju i jugoslovenski bratski narod. Došli smo da vidimo, da se upoznamo, da se razumemo, jer ono što se poznaje i ono što se bratski razume, ne može se mrzeti! Od granice, gde su nas bratski dočekali braća Sokoli, pa do prestolnice, gde su nas srdačno pozdravili i ispratili, i sada u vašem ubavom Zagrebu, osetili smo iskrenu ljubav, koju uzvraćamo s velikom blagodarnošću i pozdravljamo bratsku Jugoslaviju. Dobro je rekao br. dr. Gavrančić, da nam minula istorija daje veliku pouku za srećniju budućnost. Vrednost istorije je baš u tome, da nam ona pokaže put, kojim ćemo poći i vi i mi, da ispunimo ulogu, koju nam je dalo providenje, a koju će blagosloviti naše junačko jugoslovensko bugarsko bratstvo, koje će svladati sve zapreke i naše zajedničke neprijatelje. Ispijam ovu čašu u zdravlje mladog jugoslovenskog Kralja Petra II! U zdravlje i čast bratskog jugoslovenskog naroda i junačke jugoslovenske vojske.

Posle podne braća bugarski Junaci s predstavnicima Saveza SKJ i Sokolske župe Zagreb pošli su automobilom na izlet u zagrebačku okolicu, na zagrebačku goru »Sljeme«.

Na večer u 8 sati Sokolska župa Zagreb priredila je braći predstavnici bugarskih Junaka večeru u restauraciji »Kolo«.

Posle večere, u 11 sati braća Junaci u pratnji predstavnika našega Saveza, srdačno ispraćeni otputovali su za Split. O boravku braće Junaka u našoj zemlji izvestićemo u narednom broju.

Na delo!

Braći bugarskim Junacima povodom sleta u Sofiji

Na glavnoj godišnjoj skupštini Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koja je održana ove godine u Beogradu, završio je uvaženi naš brat Junak profesor dr. M. Minev svoj govor rečima: »Njivi treba motika, a ne molitva!«.

Duboko su mi se ušedle u dušu te reči narodne mudrosti i pod njihovim dojmom upućujem Vam, braćo Junaci, pre sleta na Petrov dan, ovo nekoliko reči iskreno i otvoreno.

Godine 1910 bilo je Sokolstvo prvi put na sletu bugarskih Junaka u Sofiji. Tada su jugoslovenski Sokoli bili još razdeljeni po plemenima u tri sokolska saveza: Srpski, Hrvatski i Slovenački. Od onda pa do danas probujale su mnoge bure preko naših glava — narod je pod njenim udarcima klecao i padao — smatrao se izgubljenim, ali nije klonuo.

O naše sokolske grudi udarale su besno i drsko, ne bi li naša srca klonula, ne bi li naši duhovi zabludeli obuzeti strahom i neizvesnosti!

I što se zbi?

Sokolska srca nisu klonula, naš duh je ostao nepomućen! Junački su bili odbijeni najbesomučniji napadaji — životi su se gubili, ali se je sačuvala misao — velika sokolska misao — nepomućena i kao dragulj čista! Uzvišenost sokolske misli dala nam je i daje nam snagu da nepokolebivo i postojano kročimo određenim pravcem k postavljenom cilju!

Za Sokolstvo za uvek je rešeno pitanje osnovica za sokolsko delovanje: vaspitanjem pojedinca podići celinu! Sokolsko vaspitanje kao harmonično vaspitanje duha i tela usaduje u pojedinca sve vrline koje ga čine kao čoveka boljim i lepšim!

Soko ljubi svoj i sav slovenski narod, a daljnji cilj mu je čovečanstvo! Sokolstvo se ne oslanja na slavne prošlosti, nego na krutoj sadašnjosti gradi

svetliju budućnost! Prema tim osnovnim svojim načelima mi moramo u bratskoj zajednici složno i neumorno raditi, da bi jedni i drugi, mi i vi, postali još jači, snažniji i plemenitiji!

Evo, junačka braćo, sa takvim mislima i osećajem, što više sa takvim nepokolebivim ubeđenjem — dobre volje i vedra čela — dolazimo među vas, noseći u svojim dušama i srcima duboku odanost za sokolsko delo — za taj pokret Slovenstva, koji će slovenskim narodima da osigura bolju i lepšu budućnost!

Ne gledajte samo na vanjštinu — prodrite u dubinu — naša srca su vam otvorena! Udite u njih smelo i odvažno, ako ste spremni da, kao brat uz brata, primite na se plemenito breme sokolskog vaspitanja pojedinca, celog svog naroda, Slovenstva i čovečanstva!

Sokolsko vaspitno delo nije lako — ono traži mnogo ljubavi, požrtvovanja i izdržljivosti, ali je divno i uzvišeno, jer ga vršimo dobrovoljno, bez lične koristi i slave, a na korist svog naroda i otadžbine!

Svaki napredak iziskuje požrtvovnost — bez pregaranja se ne stvaraju velika dela!

Ne verujte rečima; — verujte delima; — verujte u sebe; — uzdignite srca i duše — i prosudite i odlučite!

Kada se budemo našli na zajedničkom proslavljenom radu na vežbalistu i u vežbaonici, ne samo na svečane sletske dane nego i na obične radne dane, kada se žrtvuje, pregara, vaspitava i stvara — tada će se naše duše da učvrste, naša volja da se očeliči, naša srca da stope i nema te sile kojoj bi naše delo moglo da podlegne!

Bratski i srdačno vas pozdravljajući sokolskim pozdravom »Zdravo!« kličem vam: Na delo!

Dr. A. R. Pichler,
načelnik Saveza SKJ

Brat Mirko M. Komnenović,

novi ministar za fizičko vaspitanje naroda

U novosastavljenoj vladi pod predsedništvom g. dr. Milana Stojadinovića, portfelj ministra za fizičko vaspitanje naroda zauzeo je br. Mirko M. Komnenović, stari nacionalni borac, koji je kao Soko igrao vidnu ulogu u predratnom srpskom Sokolstvu u Dalmaciji.

Ministar za fizičko vaspitanje naroda br. Mirko M. Komnenović rođen je u Hercegovome 1870 godine, u staroj i uglednoj porodici. Osnovnu školu svršio je u Kotoru, i trgovačku akademiju u Mariboru. Usavršavao se u trgovačkim naukama u Švajcarskoj, a jednu godinu je proveo zajedno s pok. Franom Supilom u poljodoljskoj školi u Gruziji.

Posle svršenog školovanja nastanio se u Hercegovome. Bavio se nacionalnim i uopće javnim radom: uzimao je učešća u svima narodnim pokretima u Bosni i Dalmaciji. Pored osnivanja raznih humanih i kulturnih društava, zapažen je njegov plodan rad i na drugarstvu. Istakao se osobito na polju turizma.

U predratnim sokolskim redovima br. Komnenović se također istakao. Postao je prvi starešina Srpskog Sokola u svome mestu i starešina Prve srpske sokolske župe u Dalmaciji. Za vreme Austrije kao nacionalista podržavao je bliske veze s političkim krugovima u Srbiji.

Još pre formalne mobilizacije, 26 juna 1914, austrijske vlasti interniraju ga u zloglasnu tvrđavu »Mamula«. Mučen od austrijskih vlasti, razbolio se i bio je zatvoren u dubrovačkoj bolnici.

Službena saopćenja

Otsustvo drž. činovnicima za slet u Sofiji

U vezi polaska na slet u Sofiju, a glede odsustva državnim i samoupravnim činovnicima, članovima sokolskih društava i četa, Savez SKJ primio je od predsedništva Ministarskog saveta, opšte odeljenje br. 1575 od 20 juna o. g. sledeće rešenje:

»Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije izvestio je gospodina predstavnika Ministarskog saveta, da će se u danima od 11 do 15 jula t. g. održati u Sofiji veliki slet bugarskih gimnastičkih društava »Junak«, pa je molio, da se svima državnim i samoupravnim činovnicima — članovima Sokola Kraljevine Jugoslavije, odobri potrebno odsustvo radi učešća na ovom sletu time, da se ovo odsustvo ne računa u redovan godišnji odmor.

Prilikom referisanja gospodin predstavnici Min. saveta naredio je, da se izveste ministarstva, da se državnim i samoupravnim činovnicima — člano-

Posle je bio konfiniran u Trstu, odakle mu je, blagodarajući umešnosti i izvesnim nacionalnim ličnostima, uspeo da pređe u Italiju, a odatle u Srbiju. U Niš je stigao u junu 1915 godine. Prijavio se kao dobrovoljac i otpremljen je odmah u Rusiju radi organizovanja i sakupljanja dobrovoljaca. U Rusiji je imao velikog uspeha. Otposlao je u Odesu 26.000 dobrovoljaca. Mnogostruko je poslužio savezničkim interesima, osobito Francuskoj sa organizacijom dobrovoljaca Elzašana i sa Česima do dolaska u Kijev predstavnika Češkoslovačke Republike Masarika. Odlikovan je ruskim, francuskim i češkoslovačkim visokim ordenima. Pri povratku iz Rusije, godine 1919 Blaženopćivši Kralj Aleksandar odlikovao ga je ordenom Belog Orla IV stepena sa mačevima. Iste godine 1919 ponovo je u jednoj delikatnoj misiji bio upućen u Rusiju.

Godine 1923 i 1925 Boka je birala br. Komnenovića za narodnog poslanika. Posle ovoga on se povukao iz aktivne politike, ali je neumorno radio za napredak Boke. Velike zasluge je imao u svojstvu predstavnika opštine za preporod svog rodnog mesta Hercegnovoga.

Poslednim izborima za Narodnu skupštinu izabran je za narodnog poslanika.

Kao od svog resornog ministra i kao od svog starog sokolskog brata, jugoslovensko Sokolstvo uvereno je da će ono u svome radu i u svojim težnjama naći na puno njegovo bratsko razumevanje i punu potporu.

vima Sokola, koji žele da uzmu učešća na ovom sletu, može odobriti odsustvo od dužnosti, u granicama potrebe službe prema nahodanju resornih gg. ministara.

Kolektivan pasoš za slet u Sofiju

Rešenjem Ministarstva unutrašnjih dela br. 30.497 od 17 juna t. g. dozvoljava se za sve Sokole, učesnike sleta u Sofiji, izdavanje kolektivnog pasosa.

Svaki učesnik sleta ima se prijaviti nadležnoj policijskoj vlasti, koja će mu na sokolskoj legitimaciji potvrditi, da nema nikakve prepreke za putovanje na slet u Sofiju. Za ovu potvrdu prilaže se takse marka od Din 20.—

Ovakvo overena sokolska legitimacija dostavlja se nadležnoj sokolskoj župi, koja sastavlja kolektivan pasoš. Za ovako sastavljen pasoš plaća se samo jedna taksa, t. j. kao za redovan pasoš, koji važi za jedno lice.

Sokolske župe viziraju svoje kolektivne pasose kod nadležnih upravnih vlasti u svome sedištu.

KRONIKA

Lovački muzej Kralja Aleksandra u Beogradu. Dne 30 juna otvoren je na svečan način muzej »Blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja« na Topčiredu u Beogradu. U ovom muzeju, čiji su radovi trajali nekoliko godina, sakupljeni su najlepši primerici bogatstva naših šuma i lovišta. Ovom muzeju udario je temelj Blaženopćivši Kralj Aleksandar.

Otvorenje je izvršeno u prisustvu Nj. Kr. Vis. Kneginje Olge, koja je počasna predsednica odbora za uređenje i uređenje okoline grada Beograda. Otvorenju su prisustvovali uz Predsednika vlade još i drugi ministri, kao i predstavnici opštine i drugih organizacija. Otvorenje je izvršio vrlo lepim govorom g. Jovan Kraljević, inženir i viši šumarski savetnik, upravnik državnog imanja u Topčideru. U svojem govoru pozdravio je najpre Nj. Kr. Visočanstvo Kneginju Olgu, a zatim sve prisutne, govoreći o svrsi kojoj je namenjen ovaj dom, i odajući dužno poštovanje inicijatoru ove ideje Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Sakupljene zbirke pokazuju ogromno i neizmerno bogatstvo naše zemlje. Ove su zbirke zaista interesantne i sigurno ni jedna naša ustanova ne može lepše da prikaže sve ono, što je htelo pokojni Kralj da se sakupi u ovom domu, a što se je izvršilo nakon Njegove tragične smrti.

100-godišnjica rođenja Radoslava Lopašića. Dne 20 maja o. g. navršilo se je 100 godina od rođenja našeg velikog književnika historika Radoslava Lopašića. Pok. Lopašić rođen se je u Karlovcu i već u ranoj svojoj mladosti usrkao je u sebe duh nacionalizma, što je naučio u kući svog oca Mirka, koji je bio poznati nacionalista i patriota. Porodica Lopašića dala je našem narodu mnogo svetlih umova i patriota.

Već rana mladost Lopašićeva bila je gorka. Kao dete ostaje bez oca i majke, prepušten svojoj braći.

Čitajući naše stare pisce klasike i historike veoma je zavoleo našu narodnu povest. Po svršenoj srednjoj školi upisuje se na pravo u Zagrebu, ali zbog slabog zdravlja nije mogao da dovrši nauke, već polazi na obiteljsko imanje gde proučava našu narodnu istoriju, brojne stare listine i druga vrela naše prošlosti. Nastaviši kasnije studije završava ih, i služi kao činovnik u raznim nadležnostima.

God. 1861 pojavljuje se sa svojim člancima istorijske sadržine, od kojih su mnogi pobudili opću pažnju. Prva mu je samostalna istorijska studija »Cetine«, koja je izišla 1866 god. Pravi njegov rad počeo se razvijati kasnije kad je bio premešten u Zagreb. Tu je prekopao razne obiteljske knjižnice kao i javne, gde je crpeo materijal za svoje studije. Postaje odbornikom Matice Hrvatske i članom dopisnikom Jugoslovenske akademije, čime mu je bila odana naročita pažnja. Naročito mu je uspeo delo »Karlovac«. Obradio je gotovo sve momente iz borbe za oslobođenje našega naroda ispod Turaka, kao i drugih narodnih tlačitelja. God. 1891 bio je umirovljen kao tajnik Zemaljske vlade u Zagrebu, a već 25 aprila 1893 podlegne svojoj boljetici.

Rade Lopašić bio je jedan od naših najistaknutijih historika, a po svojim moralnim osećanjima bio je nadaleko poznat. Bio je rodoljub retkog kvaliteta. Njegovo rodno mesto Karlovac setilo se je 100-godišnjice rođenja svog velikog sina i dostojno ju počastilo.

Sitne kulturne vesti. Na Atenskoj gori, gde se vrše iskopavanja, otkriveno je kazalište, koje potiče iz doba dok je još Atena potpadala pod rimsku vlast. Kazališna arena je duga 70 metara, a široka 40; stepenice, koje su od samog mramora odlično su sačuvane, a visoke su 5 m. U blizini Peotija, kako izveštavaju italijanske novine, otkriven je hram čuvene atenske božice Here Argive.

U ovogodišnji repertoar praških kazališta uneta su i dva komada iz naše domaće literature, i to Bratka Krefa: »Malogradani« i Bože Lovrića: »Kapetan Niko«.

Ovogodišnju Demetrovu nagradu dobio je dr. Slavko Batušić, tajnik zagrebačkog Narodnog kazališta, za njegovo vrlo uspešno delo »Komorni trio«.

U Sarajevu se održava od 3 do 8 jula kongres Udruženja glumaca. Ovo udruženje postoji već 16 godina. Članovi će izvoditi u sarajevskom pozorištu niz najpoznatijih i najomiljenih komada.

Dne 29 pr. m. svečano je otvoren u Bakru dom Jadranske straže Mesnog odbora iz Maribora. Ovoj proslavi učestvovalo je uz ostale kulturne i nacionalne organizacije i Sokolsko društvo. Ovo je još jedna tekovina naših jadranskih stražara, koji će budno i верно čuvati i propagirati uzvišenu ideju Jadranske straže.

U čast 100-godišnjice bugarske umetnosti otvorena je u Sofiji retrospektivna izložba »Sto godina bugarske umetnosti«. Na izložbi su izloženi predmeti iz privatnih i javnih kolekcija. Najveći broj umetničkih predmeta pripada Kralju Borisu.

preskoki čez konja in proste vaje članov ter moškega naraščaja.

Nastop je bil v celoti izveden prav dobro, vendar je pa bilo opaziti pri nekaterih oddelkih pomanjkljivo izvedenost kakor tudi kritje in skladnost.

Po končanem nastopu je pozdravil ter čestliti četi k njenemu uspešnem delu br. Rismal, podstarosta sok. društva iz Slov. Bistrice.

Uspeh nastopa je zadovoljil zbrano občinstvo, ki ni štedilo s priznanjem.

Župa Mostar

GACKO. — Javni čas. Kao svake ove godine održana je u Gacku sokolska vidovdanska svečanost. Ove godine oba bratska društva Avtovac i Gacko zajednički su manifestovala svoju visoku sokolsku svest.

Izjutra, dosta rano, otpočeli su pristizivati na svojim brdskim konjima mnogi Sokoli iz raznih sokolskih četa. Divno je bilo pogledati tu našu novu vojsku kako s radošću i s pesmom grede svome cilju.

U 10.20 časova pre podne održan je parastos svima znanim i neznanim herojima od Kosova do danas.

U 2 časa posle podne formirala se sokolska imponentna povorka. Na čelu povorke bila je sokolska konjica.

U 3 časa posle podne na mestu zvanom »Pazarište« otpočeo je javni čas. Otvorajući javni čas brat Lazo Jeftanović, starešina društva Gacko, pozdravio je u jednom toplom govoru prisutne goste. Odmah iza pozdravne reči brata Jeftanovića pristupilo se osvešćenju sokolske zastave, koju je darovao br. Todor Šuš Sokolskoj četi Gračanica. Osvešćenje zastave obavili su G. M. Radović, pravoslavni sveštenik iz Gacka i avtovački imam, koji su održali prigodne govore. Potom je brat Šarović prisutnima odgusao jednu sokolsku pesmu. Iza toga otpočelo se s vežbama. Prvo je istupio podmladak sokolskih društva Gacko-Avtovac. Malisani su vežbali proste vežbe sa puno ozbiljnosti, smisla i sigurnosti.

Iza njih je vežbao muški naraštaj Sokolske čete Korita. Zatim je istupio ženski naraštaj društva Gacko. Potom su dali vežbe muški naraštaj Sokolskih četa Fojnica i Dobrelja. Nastup članica društva Gacko ostavio je vanredan utisak. Potom su sledile vežbe članova iz svih četa društva Gacko i Avtovac. Svi članovi nisu vežbali, ali ipak jedna dobra većina vežbala je. Vežbe su vrlo dobro uspele. Vežbe članova četa nisu ostavile najbolji utisak. Bilo je dosta grešaka i nevezbanosti.

Kao završna tačka svečanosti bila je predaja srebrnih venaca, dara Nj. Vel. Kralja, četama pobjednicima na ovogodišnjim sokolskim takmičenjima. Pre predaje venaca, starešina župe Mostar brat C. Milić, održao je poduži govor. On je uglavnom apelovao u svome govoru na slogu, bratsku ljubav i uzajamno potpomaganje. Između ostalog brat Milić, naročito je naglasio da Sokoli moraju da se što više duhovno oplemenjaju. Kad je završio govor brat Čedo Milić pročitao je da su čete Fojnica (društvo Gacko) i Lipnik (društvo Avtovac) dobile za ovu godinu srebrne vence kao najbolje čete. Potom su oko predaje venaca izvršene sve formalnosti, te s time bio završen javni čas i velika ova vidovdanska sokolska svečanost.

A. U.

KONJIC. — Takmičenja sokolskih četa. Dana 15 o. m. održana su takmičenja sokolskih četa za prelazni dar, srebrni lovor-venac, Blaženopuć. Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Takmičenju je pristupilo 10 sokolskih četa u šesteroboju; 2 čete u peteroboju, zatim muški naraštaj iz 3 čete u šesteroboju i muška deca Sokolske čete Borei. Ukupan broj takmičara bio je 96.

Takmičenja su trajala od 2 časa posle podne do 7 časova uvečer, a nastupljena drugi dan od 6 do 9 časova ujutro. Takmičenja održana su u potpunom redu, pri čemu su sokolske čete pokazale dobru disciplinu.

Prema ukupnom rezultatu prvo mesto u šesteroboju dobila je četa Bičela sa 6692 tačke, drugo mesto četa Lisici sa 5178 tačaka, treće mesto Borei sa 4492 tačke.

Kao pojedince prvo mesto dobio je Blažević Marijan sa 2035 tačaka, drugo Lepara Ibro sa 1333 tačke, i treće Zovko Anđelko sa 1324 tačke.

U peteroboju prvo mesto dobili su članovi čete Donje selo sa 5654 tačaka, a drugo mesto Borei sa 5311 tačaka. Kao pojedince prvo mesto postigao je Simić Zarko sa 1500 tačaka.

U šesteroboju muškog naraštaja prvo mesto zauzela je četa Lisici sa 1724 tačke, drugo Borei sa 1255 tačaka i treće Podorašci sa 1031 tačaka.

Kao pojedince prvo mesto dobio je Ramiz Lepara, naraštaj čete Lisici, sa 638 tačaka.

U takmičenju muške dece postigla je četa Borei 3172 tačke, a kao pojedince prvo mesto zauzeo je Simić Mirko sa 868 tačaka.

U pojedinim granama dobili su prva mesta, i to trčanje na 200 m Blažević Marijan za 27 sekundi; trčanje na 800 m Blažević Marijan za 1 minut 44,4 sek.; bacanje kugle Kujundžić Savo

11,01 metara; bacanje koplja Blažević Marijan 49,90 metara; skok u vis Sario Božo i Mičević Milan 1,43 m; skok u dalj Blažević Marijan 5,38 m.

Četa Bijela kao pobjednica dobila je po drugi put srebrni lovor-venac, a četa Borei dobila župsku nagradu, jer je na takmičenju sudelovala sa 4 vrste, i to članovi šesteroboja, članovi peteroboja, muški naraštaj i muška deca.

KONJIC. — Javna vežba. Dana 16 o. m. održana je XIV godišnja javna vežba ovog društva.

Ujutro održane su probe vežbi svega članstva svih kategorija društva i sokolskih četa. Posle podne u 3 časa svršala se manifestaciona povorka, koja je praćena glazbom vatrogasne čete prošla kroz grad do železničke stanice. Sve javne a i mnoge privatne zgrade bile su okićene državnim zastavama. U 4 časa posle podne otpočeo je javni čas sa sledećim programom:

1) Proste vežbe muške dece, čete Borei, nastupilo 26. 2) Muški naraštaj sok. četa, nastupilo 25 naraštajaca. 3) Članovi sokolskih četa proste vežbe, nastupilo 68. 4) Muška deca (39) sokolskog društva proste vežbe. 5) Ženska deca (26) sok. društva proste vežbe. 6) Muški naraštaj društva (16) proste vežbe. 7) Ženski naraštaj društva (12) proste vežbe. 8) Članovi društva (12) proste vežbe. 9) Starija braća (12) proste vežbe. 10) Muški i ženski naraštaj (12) vežbe na mostiću. 11) Muški naraštaj (6) i članovi (8) vežbe na spravama.

Ukupno je nastupilo u vežbama 262 lica.

Sve vežbe izvedene su na opšte zadovoljstvo i uz odobravanje publike, koja je u velikom broju posetila ovaj javni čas.

Nakon toga starešina društva brat Salem Repovac objavio je pojedine rezultate takmičenja sokolskih četa za Kraljev lovor-venac.

Izlasnik župe brat dr. Ivan Kolbe predao je četi pobjednici lovor-venac uz prigodan govor. Vatrogasna glazba intonirala je državnu himnu, nakon čega je sudelujuće članstvo izvelo defile sa odavanjem počasti — pozdrava Kraljevom lovor-venecu i sokolskim zastavama.

U 6 časova posle podne završen je javni čas.

U 8 časova uvečer priređena je akademija na istom prostoru, koja je također bila brojno posećena. Na akademiji nastupila su muška deca sa ritmičkom vežbom »Ribarice«, zatim ženski naraštaj sa ritmičkom vežbom »Čergo, moja čerģice«; muški naraštaj s vežbama na mostiću i konačno članovi i muški naraštaj s vežbama na spravama. Sve vežbe izvedene su vrlo dobro i popraćene oduševljenjem i odobravanjem publike.

Iza akademije razvilo se narodno veselje sa igrankom uz pratnju vatrogasne glazbe.

Raspoloženje, opšti utisak, kao i moralni uspeh ove sokolske svečanosti jest odličan.

BIJELO POLJE. — Proslava 10-godišnjice čete. Na drugi dan Duhova, 17 juna o. g. proslavila je Sok. četa Bijelo Polje svoju 10-godišnjicu. Ta proslava bila je skopčana sa svečanim prenosom lovor-venca, poslednjeg dara blaženopućevog Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Još prvi dan Duhova počeo se iskupljati silan svet iz okolnih planinskih sela, a ujutro, ranom zorom, počeli su se sakupljati seljaci, stižući peške i na konjima, iz okolnih sela. Naročito je zapaženo brojno učešće iz sela Raštani i Vrapčići. Članovi tih četa došli su zajedno sa ostalim seljanima pod zastavom. Svečanost je počela dočekom gostiju. Prvi je stigao episkop zahumsko-hercegovački Nj. Preosv. Tihon, koji je toga dana služio svečanu arhijerejsku liturgiju. Došli su zatim izaslanici Sokolskog društva i župe i mnogi građani iz Mostara.

U 1 sat popodne tačno predat je srebrni lovor-venac u Mostaru štafeti, koja ga je imala preneti u Bijelo Polje. Štafeta se sastojala iz članova i naraštaja društva te članova četa Vrapčići i Bijelo Polje. Štafeta je izvanredno uspeła. Venac je prenesen u Bijelo Polje za 29½ minuta, a otstojanje je bilo 12 kilometara. Venac je prenesen brzinom od 25 km na sat. To vreme je odlično, kad se uzme, da je venac prenesen u 1 sat, kada je najteplije i da su seljaci trčali po 200 m i u opanci. Red je bio savršen. Venac je dočekaio zam. starešine župe brat Marčić i predao ga uz prigodan govor bratu Dojmiću, a ovaj na isti način starešini čete Bojaniću, koji ga je prihvatio na zastavu i predao pobjedničkoj vrsti. Govorio je i episkop Tihon te prota Šiniković. Iza toga je formirana imponentna povorka. Napred su išli konjanici sa zastavom, njih 76 na broju, iza njih zastava sa vencem pa članovi društva u odori, vežbači i iza njih narod. U povorci je sudelovalo 1500 ljudi. U povorci je, kao i posle, svirala sokolska glazba Vihovići-Rudnik. Nakon povorke održan je javni čas. Uspeh je bio izvanredan. Članovi četa Bijelo Polje i Raštani odvežbali su vrlo dobro svoje vežbe. Naraštaj čete Vihovići-Rudnik kao i deca čete Vrapčići odvežbali su odlično proste vežbe. Iza javnog časa po narodnom običaju bila je narodna trepa, a uveče akademija. Sve tačke su dobro izvedene. Pevanje dece i brata Dabića

uz gusle moralo se ponoviti. Goste je pozdravio prota Šiniković.

Svečanost je u svakom pogledu uspeła. Red i disciplina bili su izvanredni. Članovi čete pokazali su visoku svest. Odbor čete je pokazao izvanredan smisao za organizaciju.

Župa Novi Sad

BEOČIN. — Proslava Majčina dana. Povodom školske proslave »Majčinog dana« održana je u Beočinu 23 juna o. g. sokolska javna vežba uz učešće društava Beočin, Petrovaradin, St. Futog i Vrdnik. Naročito je društvo Petrovaradin bilo dobro zastupljeno s brojnim članstvom.

Izvedene su proste sletske vežbe i vežbe na spravama. Sve su vežbe izvedene skladno i precizno, pa je publika svaki nastup burno pozdravljala. — Naročito su bile pozdravljene naraštajke Sokolskog društva Beočin (učenice grad. škole), koje su u narodnim nošnjama izvodile razna kola. Isto tako bio je toplo pozdravljen i naraštajski tamburaški zbor društva Beočin, koji je izveo nekoliko tačaka.

Od strane br. župe Novi Sad prisustvovali su brojni izaslanici, koje je pozdravio brat Gašpar Feucht, župnik. Poseta je bila odlična.

Za odličan uspeh ove priredbe mnogo je doprinela i fabrika cementa u Beočinu, kako u moralnom, tako i u materijalnom pogledu, na čemu joj i ovom prilikom toplo zahvaljujemo.

Župa Novo mesto

NOVO MESTO. — Okrožna tajna zleta. Mirensko sokolsko okrožje iz Novomeškog sokolskog okrožja sta priredili koncem maja svoja okrožna tajna zleta.

Novomeško okrožje je imelo cilj tega svojega izleta na Otočcu od Krki, kjer se je zbralo okrog 13. ure nad 150 članstva in naraščaja iz večine edinic okrožja. Na cilju se je izvršil nato pregled vaj za članstvo in naraščaj na godbo, nakar so se edince zopet razšle peš in na vozeh na svoje domove. Posebno svečano se je vrnilo društvo Novo mesto, ki je prikorakalo v mesto na čelu z mestno godbo.

Tudi Mirensko sokolsko okrožje je sodelovalo. Njen cilj pa je bila vas Čviblj pri Trebnjem. Udeležila na tem zletu je bila 80 članstva in naraščaja. Žal, da se radi slabega vremena ni mogel tudi tu izvršiti nameravan pregled vaj, ampak so se edince odpeljale z vlakci z prve pop. ure.

Vse edince so morale prehoditi ta dan do 20 km dolgo pot.

Tajni zleti so postali v novomeški župi že tako rekoč obvezni in želeti je, da se jih udeležijo prihodnje leto še več.

-ar.

NOVO MESTO. — Župna sokolska razstava. Novomeška sokolska župa je ob priliki svojega srebrnega jubileja dne 9. in 10. junija otvorila s sodelovanjem ŽPO svojo prvo župno razstavo, ki je bila nameščena v dveh sobah Sokolskega doma. V prvi sobi je razstavilo važne slike in diplome matično društvo Novo mesto, v drugi sobi pa je 10 edinic župe razstavilo slike, plakate, knjige in drugo. Razstava je imela oba dni dovolj obiskovalcev, kar je dokaz, da so podobne prireditve potrebne ob takih prilikah. Bil je le skromen začetek, ob novem jubileju pa bodo razstavile vse župne edince, da bo res župna razstava ogledalo našega sokolskega dela.

-ar.

ŠT. JANŽ. — Otvoritev telovadišča. Na Telovu je Sokolsko društvo Št. Janž praznovalo pomembno sokolsko slavlje, ko je ob priliki rednega letnega stopa otvorilo ob prisotstvu Sokolstva Mirenskega sokolskega okrožja, zastopstva župe in številnega občinstva svoje lepo urejeno letno telovadišče, ki je prvo v okrožju in tudi v župi na vidnem mestu. Marljivi in delavni Sokolirudari iz Krmelja so v prostih urah zgradili in splinirali svoje telovadišče, na katerem se je po skoro enourni zamudi vršil prvi nastop domačega društva s sodelovanjem edinic: Mokronog, Št. Rupert, Mirna, Trebnje in Boštanj. Nastop je otvorila najmlajša moška in ženska deca (60), ki je pod vodstvom br. star. Rainerja odtelovadila na petje župno sestavo: Sijaj, sijaj... 14 star. m. deca iz Mokronoga je na štetje podalo zelo skladno župno sestavo »Triglav« (vodil br. Herbst), nakar je 28 žen. deca (st.) s. Zdešarjevo ljubko odtelovadilo župne proste. Sledil je nastop 14 žen. nar. s. Lazarinijevo s saveznimi, nakar so strumno podali savezne naraščajniki (26) z br. Zdešarjem. Pri rodni telovadbi so člani, članice, moški in ženski naraščaj pokazali nekaj lepih sestav na drugo, bradlji, krogih in gredi. Menjava je bila odveč. V drugem delu tel. nastopa je m. naraščaj (12) društva Št. Janž strumno odtelovadil sestavo: Marširala... nakar so žal le na štetje 3 članice in 4 člani iz Boštanja podali lepo telovadno skladbo: Morje adrijsko. Ob zaključku so nastopile članice (20) s. nač. Lazarinijevo in člani (30) z br. Jermanom z letošnjimi saveznimi. Pri vseh točkah je spremljal br. Žitnik s harmoniko. Bolje bi pa bilo, da bi se nastop izvršil le na štetje, ali vsaj bi

morala biti pred nastopom z oddelki skušnja. Tako pa ni bilo skladnosti z godbo. Na novo ustanovljenem telovadišču se je nato razvila lepa sokolska zabava, ki se je v mraku zaključila. Prvi nastop letos v M. S. O. je torej popolnoma uspel.

-ar.

MOKRONOG. — Vprizoritev »Pogumnega Tončka«. Sokolsko društvo Mokronog je vprizorilo dne 16. in 18. junija 1935. »Pogumnega Tončka« v režiji br. staroste Pavla Herbsta. Kljub temu, da smo vajeni povsem vzorno podanih dramskih predstav, nas je imenovana mladinska igra presenetila in to z odličnim odigranem vlog odraslih in dece ter s scenarijo. Slednja je bila posebno v dejanju »ob zeleni vodi« sijajna, da je kraljestvo vil in domovanje povodnjega moža pritegnilo velike in male. 16. junija je bil obisk zadovoljiv, ker je gledalo mnogo otrok. 18. junija pa so se vsi igralci zelo potrudili v slabo zasedeni dvorani, ki pa se jim je oddolžila z vso pazljivostjo in priznanjem.

P.

Župa Osijek

OSIJEK. — Proslava 30-godišnjice Sok. društva Donji grad i razvije društvene zastave. U subotu i nedelju 9 i 10 juna o. g. svečano je proslavljena u Osijeku Donjem gradu 30 godišnjica opstanka i rada samostalne sokolske jedinice u Donjem gradu. Donji grad je već u subotu posle podne poprimio svečano lice, ukrašen zastavama. Tada su već počele pristizivati delegacije iz svih krajeva osječke Sokolske župe. U subotu u pola 8 sati na večer, u dvorištu učiteljske škole sakupile su se sve kategorije donjogradskog društva. Gornjogradsko društvo Matica došlo je korporativno sa naraštajskim i članskim kategorijama, a bile su tu i delegacije društva Vinkovci, Beli Manastir, Brod, Đakovo, Miholjac, Petrijevci i t. d. Povorka je otuda krenula preko Jelačićevog trga kroz Park Kraljice Marije do pred kuću potpredsednika gradске općine G. Radanovića. Na čelu povorke išla je donjogradska fanfara. Tu je muzika zasvirala pozdravni marš, a nato je zamenik starešine Sokolskog društva Donji grad br. D. Krulj, dir. Srpske štedionice, pozdravio darovatelja i kuma zastave, bana Savske banovine br. dra Marka Kostrenčića, lepim govorom i zahvalio mu se kao darovatelju i kumu zastave.

S osvećenja za govora bana dr. Kostrenčića

Nakon što se je ban dr. Kostrenčić zahvalio na tako lepom pozdravu, povorka je krenula na vežalište kod osnovne škole u Crkvenoj ulici, gde je bio razlaz.

U 9 sati na večer održana je na vežalištu svečana akademija, na kojoj su uz br. bana prisustvovali predstavnici svih državnih i samoupravnih vlasti iz mesta.

Akademija je imala ne samo svečani okvir i izgled nego i zbilja svečani sadržaj. Sam izbor pojedinih tačaka posvedočio je o sigurnoj i iskusnoj ruci, koja zna što hoće i može. Sve tačke dela su češki autor, originalna u sastavu i shvaćanju, nošena novim duhom i novim pogledima na sintezu gibanja i ritma, savršena u izgradnji i skladnosti kretanja i glazbene pratnje.

Najviše od tih sastava ističeno »Devetku« od Voskove na glazbu Raccove i »Pokret« od Penigera na glazbu Fajkusovu. Prvi sastav izvelo je 9 naraštajki. Početni tempo trebao bi biti nešto brži. Vežba sama je vrlo lepo zamišljena i sastavljena, naročito u delu, gde po tri trojice izvadaju po tri različite vežbe, ali harmonički komponiranje i međusobno i s glazbenom pratnjom. Vežbačice pokazale su se kao dobar materijal, mekan i pouzdan. Izvedba bila je vrlo dobra. — Teška vežba E. Penigera, punim pravom nazvana »Pokret«, nije odgovarala dobi vežbača, i osmorici mladih naraštajaca. To je vežba za starije naraštaje, koji bi i svojom jačom telesnom strukturom i većim smislom za pokret i gibanje dali skladbi intenzivniji izraz i veću skladnost. Priznajemo međutim lojalno, da nas je izvedba mladih naraštajaca iznenadila i članom, s kojim je bila izvedena i voljom vežbača. Odamo respekt i odvažnosti vodnika i trudu njegovom i njegovih vežbača.

Dečija odeljenja bila su zastupljena s dve tačke: s vežbom papirnatim vetrenjačama od B. Holečkové na glazbu J. Matějovca, koju je izvelo 12 ženske dece, ispočetka nešto nesigurno, kasnije dobro i skladno. Vežba je lepo odgovarala deci. — Dečaci su nastupili sa skladbom J. Planičke, na glazbu J. Včelaka. Sprava, zastavica na dugom držalu pružila je mogućnost za razne promene i za različitu uporabu zastave. Skladnost sa glazbom mogla bi biti veća, što važi naročito za hodanje, poskoke i trčeci korak. U celosti bila je ta tačka izvedena dobro.

Zanimljiv bio je nastup članova i članica, koji su redoviti vežbači društva, a nisu članovi prednjačkog zbora. Veseli nas, da je i redovno naše članstvo nastupilo na akademiji što je znak dobrog vodstva i sistematskog rada tih kategorija. Članice izabrale su »Polku« od J. Horejcovce na izvrsnu glazbu J. Klíčka. Vežba lepo obrađuje niz kretanja u formi plesa s karakterističnim motivima češke polke. Izvedbi bi bila mnogo doprinela češka ili slovačka narodna nošnja sa ženskim cizmama. Vežbače odelo, u kojem su članice nastupile, bilo je suviše neutralno. — Članovi izveli su »Šesticu« od B. Mareše (glazba?). Izvedba dobra, iako se u nekim kretanjima (hrvanje, šakanje) vide još nesigurnost i stavova i gibanja.

U pogledu izvedbe najbolje su bile obe tačke prednjačkih zborova. Priznajemo to sa zadovoljstvom naročito muškom zboru, koji prošlih godina kod svojih nastupa nije imao te izvedbe i skladnosti kao sada. Ovogodišnja »Šestica« od E. Penigera na glazbu J. Fajkusa zadovoljila je svojom izvedbom i strogom kritikar. Vežba sama ujedno pruža dokaz, da se slikovite vežbe mogu postaviti na novi osnov, da se mogu sastavljati i slike nesimetričke a ipak lepe. — Ženski prednjački zbor izveo je uzorno ritmičku vežbu »Šestica« od M. Večerove na glazbu V. Dostala. Nastupi ženskoga zbora poznati su već i od pre svojom savršenošću i točnošću, a što je ovogodišnji nastup iznova potvrdio.

Nastup članova na razboju bio je dobro zamišljen. Kratki, dobro izrađeni sastavi su iz početka dobro išli. Na štetu nastupa, završene su vežbe bile slabo izvedene (međunjih pred stavom o šakama, slaba raznoška i t. d.) a mogli su i otpasti.

Na programu akademije nije morao biti nastup osmorice naraštajaca naučnika s ovogodišnjim zajedničkim prostim vežbama, a isto i nastup osmorice članova konjičkog oteka Sok. dr. Vinkovci u vežbama sabljama.

Inače je akademija bila na visini. Poset dobar.

U nedelju u pola 7 sati održani su na letnjem vežalištu pored osnovne škole pokusi za proste vežbe svih kategorija. Pokusi su trajali do 10 sati kada su se svi učesnici počeli formirati u povorku da krenu na Jelačićev trg, gde se je imalo obaviti razvije zastave. Na trgu je bila podignuta tribina okićena zelenilom. Postavljeni su i megafoni radi prenosa govora. Svet se je već oko 10 sati počeo okupljati na trgu. Dolazili su i predstavnici ustanova i korporacija. Sa vežbališta Sokoli i Sokolice u povorci došli su na trg praćeni donjogradskom fanfaram i Batinom muzikom iz Borova. Postrojili su se ispred tribine pred kojom su bile župske, društvene i naraštajске zastave. Do tribine bio je zbor J. P. D. »Štrosmajer«, predstavnici ustanova, korporacija srednjih i osnovnih škola. Na tribini se je okupio generalitet s divizionerom G. Stanislavljevićem na čelu te predstavnici Sokola. Darovatelj i kum zastave ban Savske banovine br. dr. Marko Kostrenčić doveo je u 11 sati u pratnji gradonačelnika, te svoga ličnog tajnika G. Vojnovića, šefa policije g. Rašete, podnačelnika općine g. Radanovića, starešine Sokolske župe brata D. Petrovića, koji je zastupao i Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije. Sokolska fanfara zasvirala je tada pozdrav, a J. P. D. »Štrosmajer« otpelavalo je Pašćanov »Sokolski pozdrav«. Nato je ban dr. Kostrenčić održao ovaj govor:

— U ovom trenutku, kada treba da izvršim predaju novog barjaka Sokolskom društvu Osijek Donji grad, ja nemam, Sokoli i Sokolice, mnogo šta da Vam kažem o vašim dužnostima, zadacima i ciljevima. Dugogodišnja lepa tradicija pa onda ozbiljan istražanj i marljiv rad tako su produžili sokolsku teoriju i praksu, da tu nema šta da se doda ili oduzme. Pa ipak može da se na te zadatke baci jedan pogled i sa širem stanovišta. Još nijedno doba nije toliko vapilo za čovekom koliko ovo naše. Cela domovina traži da nade idealan lik čoveka, koji bi bio sintetičan izražaj savremenih stremljenja i potreba. Dok je nekad anglosaksonski duh stvorio svoj tip čoveka — dentlemana, dok je francuskom kao ideal lebdio pred očima »chevalier sans peur et sans reproche«, nemački se zanosiio svojim »Übermenschem«, a široka slovenska priroda projektovala u pojam svečoveka.

Sadašnjica uzalud traži jedan skladan izraz za čoveka, kome bi se moglo sa gledišta savremene ocene vrednosti reći: savršen. Ono što uzalud traži celina, ne može da nade ni naša

sredina za svoj krug, jer i ona nema stvaralačke snage da iz sebe formira lik našeg jugoslovenskog čoveka, koji bi bio ideal i sintetičan izraz svega bića našeg. Naša se misao s turobnom čežnjom vraća u dalju i bližu prošlost. Pred našim duševnim očima iskrsava lik sina ovog grada, velikog Štrosmajera, koji je okružen svojim bližim i daljim saradnicima i sumišljenicima bio vesnik i preteča tog jugoslovenskog čoveka. Javlja nam se jednako i lik Velikog Kralja, koji je svojim radom ostvario naše nade da bude onaj jugoslovenski čovek koga čekamo, ali nam tog Velikog Kralja neprijatelj oteče. I tako nama ne preostaje nego da utiremo puteve onom, koji mora da dođe i koji među nama mora da se javi. Da se spremimo za dolazak onog jugoslovenskog čoveka, koji će biti harmoničan i integralan izraz svih posebnih tradicija naših, svih patnji i radosti naših, razočaranja i pada, poniženja i pobjeda, verovanja i očajavanja jugoslovenskog čoveka, koji će u sebi potpuno iskreno i istinski svladati sve protivštine nekadašnjice, koji će svakom hteti da pruži prijateljsku ruku, ali će je znati zgrčiti i u pesnicu kad treba da njome pobije neprijatelja.

Stvaranje takvog čoveka to je velika zadaća našeg pokolenja. To stavljamo u naročitu dužnost Vama, braćo i sestre, u značajnom ovom času. Ne ka Vam je hvala što ste me počastili pozivom da se primim kumstva vaše zastave.

Tada se ban dr. Kostrenčić obraća barjaktaru s rečima:

— Barjaktaru, predajem Ti ovo sveto znamenje, a Ti ga s ponosom i neokaljano nosi ispred braće i sestara svojih kao simbol sokolske pripadnosti i neograničene ljubavi i verno sti prema Kralju i Otadžbini.

Bilo, braćo i sestre, u srećan čas! —

Starešina Sokolskog društva Osijek Dolnji grad brat Dragutin Škender Švalm, primajući zastavu, zahvalio se br. banu i u ime celokupnoga članstva zavetovao se verno sti Kralju i Otadžbini. Nato je predao zastavu barjaktaru bratu Dimitrijeviću, koji je položio zakletvu verno sti zastavi. Na zastavi je ispisano uz ime društva i godine osnivanja i proslave, geslo: »Ni koristi ni slave«, a na traci, koju je privezao kum: »U radu snaga, u snazi mudrost«. J. P. D. »Štrosmajer« je nato otpelavalo narodnu i državnu himnu.

Posle je održao lep govor gradonačelnik g. dr. M. Pinterović.

Nakon što je zatim sokolska fanfara otvivala »Hej Sloveni«, Sokoli su formirali povorku i prodefilovali mimo nove zastave, darovatelja i kuma bana dra Kostrenčića i ostalih predstavnika.

U povorci je bilo: 18 članova sokolske konjice iz Vinkovaca sa zastavom, 26 članova glazbe S. d. Osijek Donja grad, 9 sokolskih zastavnika za zastavama, 75 članova u odori, 8 članova u nar. nošnji, 66 naraštajki u vež. odelu, 87 naraštajaca, 74 članice u vež. odelu, 32 glazbenika firme »Bata«, 57

članova u vežb. odelu i 42 člana u civilnom odelu. Ukupno je bilo u povorci 494 Sokola.

U povorci nisu učestvovala deca, njih 250, koja su činila špalir pred tribinom. Povorka je obišla Donji grad i razila se na vežbalištu.

U 12 i četvrt sati započela je u kinu Slavija svečana sednica, kojoj je uz predstavnike civilnih i vojnih vlasti prisustvovao i br. ban. Bile su prisutne i delegacije Sokola iz cele župe. Dvorana je bila lepo okićena zastavama i zelenilom. Nad svečanim stolom bila je zastavom ovijena slika Nj. Vel. Kralja Petra II. Za posebnim stolom sedili su osnivači nekadanjeg Hrvatskog i Srpskog Sokola braća: Švalm, Belajčić, Bošnjak, Marković i Dimitrijević. Sednicu je otvorio potstarešina društva brat D. Krulj, koji je pozdravio bana i sve prisutne, te pročitao telegram upućen Nj. Vel. Kralju. Tajnik društva brat J. Srb izneo je u svome izveštaju kratku istoriju društva od osnivanja do današnjeg dana. U ime Saveza i župe pozdravio je društvo starešina župe brat Dimitrije Petrović. Brat Krulj se nato još jednom zahvalio svima i sednica je bila završena.

U 1 sat održan je u hotelu »Tomislav« svečani ručak, kojemu je prisustvovao br. ban i predstavnici vojnih i civilnih vlasti.

Posle podne održana je na letnjem vežbalištu javna vežba, na kojoj su sudelovali vežbači iz društava: Osijek Donji grad, Osijek Matice, Đakovo, Čepin, Knežev, Beli Manastir, Branjin Vrh — Sečera, Borovo, Vinkovci, Bankovci, Petrovci, Belo Brdo, Darda, Tenja i Vukovar. Nastupile su sve kategorije s prostim vežbama, i to: muška deca 145, ženska deca 105, muški naraštaj 113, ženski naraštaj 58, članovi 92, članice 72, ukupno 985 vežbača, zatim članstvo i naraštaj na spravama a deca sa raznim igrama.

Vežbe su u glavnom bile izvedene dobro, više skladnosti trebalo je muškim naraštaj u IV skupinskoj vežbi, završetak vežbi članica morao je imati živahniji tempo. Ravnanju članova kod prelaza u red trebalo je posvetiti više pažnje.

Vežbi je u početku prisustvovao i br. ban s ostalim predstavnicima civilnih i vojnih vlasti. Vežba je uspeła i bila dobro posećena. Muzičku pratnju dala je donjogradska fanfara. Posle vežbe bila je veselica. Time je završena proslava tridesetgodišnjice opstanka donjogradske škole. Iako spremljena u dosta skučenom okviru, ipak je dala sliku života i rada ovoga društva. Ova proslava, kao i razviće zastave, što je obeleženo i izdavanjem posebne spomenice, daće članstvu i društvu novih potstrekova za nesebičan i koristan rad u službi naroda i države.

Č. — Kl.

BERKASOVO. — † Brat Jefrem Kečkeš. Dne 19 juna umro je od naprasne smrti naš brat Jefrem Kečkeš, ugledni žitelj i prvi kvalifikovani prednjak ove Sokolske čete. Pok. brat Jef-

rem bio je vrlo mlo i dobar mladić, star 23 godine, uzornog vladanja, skroman i pošten do samoodricanja. — Bio je razvijen, snažan, zdrav, uz to i vrlo čestit mladić, pa je njegova rana i nasilna smrt izazvala opštu i duboku žalost u krilu čete i u celoj opštini. — Premda Rusin bio je nacionalno svestan Jugosloven i u tom smislu i vrlo aktivan sokolski prednjak, čijom je energijom i požrtvovanjem priređena i zadnja velika i uspeła sokolska priredba o pravoslavlju Uskrsu. — Na pogrebu, održao je dirljiv oproštajni govor br. Zarko Lj. Rakić, paroh, u ime Sokolske čete. — Pokojni brat Jefrem svršio je u Vukovaru šest razreda gimnazije, s vrlo dobrim uspehom. — Na sprovodu je bio mnogi svet, oplakujući preranu smrt nesrećne mladosti i tugu roditelja. Pokoj mu večni!

Župa Petrovgrad

MOKRIN. — Javna vežba, Sokolsko društvo u Mokrinu održalo je u nedelju dne 30 juna svoj javan čas uz bratsko sudelovanje društva iz Vel. Kikinde, Dragutinova i Idoša. Pre podne održana je proba sa svim kategorijama. Po podne dočekano je na čelu s muzikom Sokolsko društvo iz Vel. Kikinde. Formirana je povorka, koja je prošla glavnom ulicom do Doma Kralja Petra I Oslobođioca. U sokolarni je izvršena zajednička proba svih kategorija. U 4 sata započela je javna vežba. Prvo je nastupio muški i ženski podmladak s prostim vežbama za subotički slet. Zatim je nastupio muški naraštaj, također s vežbama za subotički slet. Članice su bile toplo pozdravljene, jer su zaista lepo izvele subotičke vežbe. Najzad su nastupili članovi u lepom broju sa subotičkim vežbama. Nakon male pauze nastupila je vrsta kikindskih članova na vratilu i domaćih na razboju.

Na kraju su deca izvela nekoliko dečijih igara. Sve tačke su bile nagradene od publike zasluženim aplauzom. Ukupan broj svih kategorija, koje su nastupile bio je 252. — Može se reći da je ovogodišnji javan čas u moralnom i tehničkom pogledu potpuno uspeo, dok je u materijalnom dosta podbacio.

U več je održana igranka u Domu. Svirao je tamburaški zbor Sokolskog društva iz Vel. Kikinde. D. A.

SRPSKA CRNJA. — Okružni slet. 16 juna održan je u Srpskoj Crnji sokolski slet VIII okružja Sokolske župe Petrovgrad. Pre podne do 8 časova stigla su sva društva, koja su uzela učešća. Zatim se formirala manifestaciona povorka, koja je s muzikom na čelu, kličući Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu, prošla kroz selo. U povorci je bilo oko 700 sokolskih pripadnika.

Po podne u 4 časa počela je javna vežba. Prvo su vežbala deca, zatim muški naraštaj i članovi. Posebne tačke s naraštajem davalo je Sokolsko društvo Srpska Crnja i Klarija. Na spravama vežbali su članovi iz Srpske Crnje. Ukupno bilo je vežbača 600.

Uveče je bila pozorišna predstava, na kojoj su uzela učešća i 2 člana beogradskog pozorišta.

Ova sokolska priredba imala je vrlo lep moralni uspeh. Materijalni uspeh, kad se uzme u obzir ekonomska kriza, dobar je. Sem mesnog društva učestvovala su društva Ban. Karadordevo, Aleksandrovo, Vojvoda Stepo i Klarija. Ban. Karadordevo bilo je zastupljeno u naročito lepom broju.

Župa Skoplje

SKOPLJE. — Župska reprezentativna telovežbačka akademija. Župska takmičenja završena su s akademijom, koja je održana na nogometnom igralištu S. K. »Gradanski«. Lepo vreme privuklo je na vežbalište veliki broj publike, a naročito omladinu. U 21 čas počela je akademija na kojoj su nastupili svi takmičari i takmičarke. Ženski naraštaj dopadljivo i skladno odvežbao je proste vežbe za slet u Beogradu. S velikim dopadanjem primljene su vežbe članica. Članovi su odvežbali zajedničke vežbe za slet u Beogradu. Lepo uvežbane i izvedene bile su simpatično pozdravljene od publike. Posle toga izvršena je podela darova pobeđničkim odeljenjima sokolskih društava, koja su uzela učešća na župskim utakmicama održanim istoga dana pre podne. Brat inž. Vojislav Pajić, načelnik župe i voda utakmica, objavljuje rezultate prepodnevni takmičenja. Prelazne darove: člansku i naraštajsku zastavu i dva pehara dobija Sokolsko društvo Skoplje Matica. Sokolska četa Matejč (Kumanovo) po treći put osvaja Kraljev venac i dobija trajan dar terminus poklon br. Ivana Branovačkog, pukovnika i 1 zamenika starešine župe.

Sokolsko društvo Skoplje II (Hanrijevo) dobija sat, dar br. Ivana Branovačkog. Sokolsko društvo Kumanovo osvaja vaz, poklon br. Ivana Branovačkog. Brat inž. Nikola Vozarić, starešina župe, pozdravlja prilikom predaje darova sve prisutne, kako gledaoce, tako i takmičare i takmičarke, podvlačeći veliki značaj takmičenja po razviku Sokolstva. Zatim prilaze vode i vodnice pobeđničkih odeljenja, pozdravljaju se s br. starešinom i primaju darove.

Muška deca (Skoplje Matica) odvežbala su simboličku vežbu »Oj letni, sivi sokole«. Članice Kumanovo izvele su skladno i dopadljivo ritmičku kompoziciju »Anitrina igra«. Posle toga nastupila su sva pobeđnička odeljenja na spravama. Članovi Kumanovo su vežbali simbolički ritmički sastav »Iz bratskog zagrljaja«. S velikim simpatijama i oduševljenjem bila je pozdravljena simbolička kompozicija »U smrt za slobodu«.

Sve vežbe pratila je muzika Skoplje Matice i klavir. Može se konstatovati, da je akademija u moralnom i tehničkom pogledu u potpunosti zadovoljila.

P. P.

SKOPLJE. — Sokolske utakmice. Prema planu rada Načelnštva Sokolske župe Skoplje za 1935 g. održane

su u subotu 29 juna tek. god., na igralištu skopskih klubova »Gradanski« i »S. S. K.« župske utakmice.

Takmičenje je otvorio u 6 sati pre podne br. inž. Vojislav Pajić, načelnik župe i voda utakmica, podvukavši veliki značaj plemenitog takmičenja po razviku Sokolstva. Posle toga otpočelo je takmičenje, koje je neprekidno trajalo do 15 časova po podne.

Takmičilo se na svima spravama i u svima lakoatletskim disciplinama. Na takmičenju učestvovala su kategorije članova, članica, muš. naraštaja, ženskog naraštaja i članovi sokolskih četa, tako da su se svi članovi i sve članice takmičili u dvema skupinama, muški i ženski naraštaj u nižem i višem razredu, a članovi četa u lakoj atletici.

Uspeh utakmica je ovaj: u prvoj skupini pobedili su članovi Sokolskog društva Skoplje Matica, osvojivši prelaznu župsku člansku zastavu. U drugoj skupini prvo mesto zauzelo je Sokolsko društvo Skoplje II (Hanrijevo), koje je dobilo sat, dar brata Ivana Branovačkog, 1 zam. župskog starešine. Sokolska četa Matejč (Kumanovo), kao prva plasirana, osvojila je po treći put Kraljev venac i terminus poklon br. Branovačkog. Muški naraštaj Skoplje Matice dobio je prelaznu naraštajsku župsku zastavu. Članice Sokolskog društva Kumanovo, kao prve plasirane u II skupini, dobile su trajan dar — vaz, poklon br. Branovačkog. Ženski naraštaj Sokolskog društva Skoplje Matica dobija pehar, prelazni dar Sokolske župe Skoplje. Članice Sokolskog društva Skoplje Matica osvojile su pehar, prelazni dar Sokolske župe Skoplje.

Organizacija sokolskih utakmica i postignuti rezultati u pojedinim lakoatletskim disciplinama bili su iznad očekivanja. Velike grupe učenika pratile su utakmice s velikom živošću i interesovanjem, te smatraju da su takmičenja pored postignutog tehničkog rezultata, u mnogome postigle uspeh u moralnom i propagandističkom pogledu. Zeleti treba da se takmičenja održavaju redovito svake godine, na kojima će se vidno manifestovati sokolski život i rad.

P. P.

SKOPLJE. — Župski prednjaci ispiti. 7 i 8 juna ov. g. održani su pri Načelnštvu Sokolske župe Skoplje ispiti za župske prednjake. Ispitna komisija bila je sastavljena ovako: predsednik br. inž. Vojislav Pajić, načelnik župe, članovi komisije: br. Mirko Jovanović, Milutin Pavićević, Panta Polenaković i dr. Nikola Andonović.

Prijavljenih kandidata bilo je 11 i 1 kandidatkinja. Pismeni ispit položili su jedna sestra i tri brata, dok osam kandidata nisu bili pripušteni usmenim ispitima. Ispit su položili: sestra Jovanka Pajić, načelnica župe i načelnica Skoplje II i braća Ilija Ilić iz Kočana i Blagoje Cvetković iz Skoplja Matice. S usmenih ispita odbijen je jedan brat. Ispitna komisija ocenjivala je sokolski strogo, ali u isto vreme i pravično.

P. P.

Braća i sestre!

Nabavljajte odore, vježbovna odijela i ostale sokolske potrepštine kao i sokolske zastave uz najjeftiniju cijenu i solidnu izradbu kod bratske radnje

157-12

BRANKO PALČIĆ

glavni dobavljač Saveza S. K. J.

Centrala: Zagreb, Kraljice Marije ul. 6, tel. 26-77

Filijala: Beograd, Balkanska 24, tel. 2-61-01

Tražite besplatne cjenike!

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske priredbe Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica šte. 44

**UČITELJSKA
TISKARNA**

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Širite Sokolsku štampu

»Sokolski glasnik«, »Soko«,
»Sokolsku prosvetu«,
»Sokolsko selo«,
»Sokolić« i »Našu radost«!

Otpremništvo drž. željeznica

JADVAR a.d.

Sušak-Delta 156-6

uskladištiti i vrši sve špediterse poslove i carinsku manipulaciju uz najkvalitetnije uvjete. — (Preuzimlje razvlaženje od stanice kroz grad i do stanice uz najjeftiniju cijenu.) Tel. inter. 2-29 Brzjavi: Jadvar-Sušak

158-8

Zastave u svima izradama

državne, sokolske i brodarske

azašiljem brzo i jeftino. —

Adresa: Radionica zastava

VINKLER JOSIP, Subotica

Oferat i cenovnik besplatno.

OSKAR GUDAC

MEDJUNARODNI TRANSPORTI

SUŠAK-DELTA 155-4

Vlasništvo zgrada — Supilova

obala — Brzjavi: Gudac, Sušak

— Telefon interurban 64

154-28

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrovana zadruga s
ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspućava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Pošlansko čekovni račun Ljubljana: 13.831

Telefon broj 25-43

Zahtevajte cenik!